

105/1

89 06 01 07

03-10-05

Dr. Ballabrand László

407, 428, 433, 438

601, 650, 642, 644

Béres Mihály

Minősítés törölve!

BM-40-16-11-78/1-68/99

199. 1988. 03. 31. nap

Pal

1./ - A Történelmi Igazságtétel Bizottság a junius 16-ai temetés előkészületeivel, tervezett lefolyásával kapcsolatos kérdésekről junius 1-jén és 8-án sajtótájékoztatót tart az Országos Közművelődési Központban. Junius 15-én 12,30 órára pedig nemzetközi sajtótájékoztatót tervez.

A TIB elkészítette újabb nyilatkozatát, s azt a sajtótájékoztatóktól függetlenül meg akarja jelentetni a hazai és külföldi sajtóorgánumokban.

- Koppenhágából Budapestre érkezett egy JONCZYK VINCE nevű személy aki - saját állítása szerint - szerepelt a Nagy Imre perben, és őt is halálra ítélték. Érkezését követően bejelentkezett ABÓD LÁSZLÓ-nál, és közölte vele, hogy rendelkezik "bizonyos dokumentumokkal ez ügyben", és szeretné a sirt megkoszorúzni.
- Király Béla junius 9-én érkezik Budapestre és itt-tartózkodása során több ellenzéki személlyel és szervezettel szeretne találkozni. Tervezi, hogy az amerikai nagykövetet is meghívja egy partira.
- KOPÁCSI SÁNDOR junius 12-én érkezik Budapestre.

Az információ megbízható, ellenőrzött.

Intézkedés: külön terv szerint.

K/3 - TA

/ III/III /

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNELMI LEVELTÁRA

106/1

4-6

Dr. Hollnagyi László

03-10-03

Harcosok Működése

407, 428, 431/601, 605,
642, 643/645

1./ - SZILÁGYI SÁNDOR elképzelése szerint - mivel a 16-i temetés programja tulzsufolt - a politikai nagygyűlést 17-én kellene megrendezni, amelyen - a temetés okozta nyomott hangulat ellenére - mintegy 80-100 ezer főre számít, mert úgy ítéli meg, hogy az MDF kivételével, az érintett szervezetek támogatnák a kezdeményezést. Kikérte Kis János véleményét is, aki szerint egy ilyen rendezvény, a kegyeleti szempontok és a temetés "óriási energia lekötése" miatt kudarcra van ítélve, de egy fáklyás felvonulást vagy egy "zárt helyi nagygyűlést" elképzelhetőnek tart. Kifejtette azt is, hogy a kérdés eldöntése elsősorban az SZDSZ ügyvivőinek hatáskörébe tartozik. Szilágyi ígéretet tett arra, hogy a tanácsoknak megfelelően fog eljárni.

- SZENTKIRÁLYI ZSOLT elmondta, hogy a soproni temetőben - ahol a győri és mosonmagyaróvári ügyekben kivégzetteket temették el - június 14-én, vagy 15-én lesz megemlékezés. A terepet - mivel az már nem a fegyház területe - rendezik és kopjafát állítanak. Arról is említést tett, hogy Nagy Imre és társai temetésére kb. 80-90 fő utazik fel Budapestre.

- Egy magát megnevezni nem kívánó nő arról tájékoztatta SOLT OTTILIA-t, hogy "szemtánuval is tudja igazolni azt aényt, hogy 56 november 4-ét követően félig agyonvert, félig még életben lévő embereket - összesen három teherautóval - tömegsírba dobáltak a Mező Imre uti temetőben".

- SZÁSZ BÉLA kijelentette, hogy - Solt Ottilia kifejezett kérése ellenére - sem kíván részt venni a temetésen, "nem áll szándékában felvenni a kapcsolatot a pártállammal". Szerinte a mai magyar viszonyok ellentmondóak, amelyek nem tűnnek el külföldi beleszólást, márpedig ha ő ideutazna, szükségképpen beavatkozna a politikai életbe.

- DORNBACH ALAJOS szerint, a ravatalozás kapcsán RAJK LÁSZLÓ egy "gigantomán ismeretlen katona" makett-tervvel állt elő, amit az "egybegyűlt, ám meghatalmazással nem rendelkezők" nagy lelkesedéssel fogadtak. HEGEDŰS B. ANDRÁS ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy a mintegy 10 milliós költségű tervvel - amit állítólag a Filmgyár fedezne - Rajk a tavalyi kudarcot vallott "párizsi dolgát" akarja kompenzálni, de a döntés végül is az "özvegyek dolga".

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

Az információ forrása megbízható;
tartalma részben ellenőrzött.

Intézkedés: külön terv szerint.

/ III/III /

K/3-TA

106/2

4

89 06 02 02

Dr. Hellebrandt László

01-08-01

Herczeg Miklós

407, 428, 431, 433, 471

TÖRÖLVE!

A minősítési megnevezése:

Dr. Hellebrandt László

Beosztása: III ny. sz.

1989 03. 03.

Törítés helyénél:

J. H.

2./ New York-i főkonzulátusunk május 29-én az alábbiakat jelentette a KUM-nek:

A külképviselet május 18-án telefonon értesítette PONGRÁTZ GERGELY-t, hogy magyarországi beutazását engedélyezték. Nevezett a közlésre meglepetten reagált, majd megjegyezte, hogy a lehetőséget fontolóra veszi, és szabadságharcos társaival való konzultáció után dönt.

Ezt követően Pongrátz cikket jelentetett meg az Amerikai Kanadai Magyar Élet május 26-i számában "Nincs megalkuvás" címmel; ebből kitűnik, hogy nem utazik be Nagy Imre temetésére.

Az információ forrása megbízható;
tartalma nem ellenőrzött.

Intézkedés: tájékoztatják a BM III/III Csoportfőnökséget.

/ III/I /

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGALATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

HK

107/1

89 06 03 01

03-04--

601, 650, 646, 645

Herczeg Miklós

Dr. Halász László

Minősítés törölve!

BM-40-16-11-78/1-68/99

1999. 03. 31. hó nap

Rat

1./ - Az Inconnu csoport június 1-jén sajtótájékoztatót jelentette be, hogy 16-án 15 órakor "jelképes temetés" keretében 300 kopjafát helyeznek el a 301-es parcellában. Erről Tájékoztatót is készítettek (1. sz. melléklet).

A "különakcióra" szóló meghívójuk (2. sz. melléklet) mindenkit feljogosít a temetőbe való belépésre, "kifejezetten szembe akarnak szállni az ezzel ellentétes - TIB, valamint a kormány - felhívással".

A kopjafák állításához összegyűlt mintegy 700 ezer forintjukból kb. 300 ezret az anyagi támogatók leveleinek publikálására és egy alapítvány létrehozására akarnak fordítani. Az alapítvány - elképzelésük szerint - évről-évre díjazná az 1956-tal kapcsolatos műalkotásokat.

BUDA GÉZA és MOLNÁR TAMÁS Lengyelországba utazott, és kb. 300, az Inconnu rendezvényre szóló meghívót vittek magukkal, hogy ott is toborozzanak résztvevőket.

- SZÁSZ ISTVÁN és a FIDESZ egyik tagja június 14-ére vagy 15-ére akciót szerveznek a Fő utcai Katonai Ügyészség, illetve a Gyorskocsi utcai BM Vizsgálati Osztály épülete elé. Az akció keretében emléktáblát akarnak elhelyezni a "magyarországi kommunizmus valamennyi itt szenvedett áldozata emlékére". A táblán azt is meg akarják örökíteni, hogy "ebben az épületben ítélték halálra Nagy Imrét és társait".

Szász állítása szerint az SZDSZ szűkebb vezetősége nagy lelkesedéssel fogadta az ötletet.

Az információ forrása megbízható, ellenőrzött; tartalma részben ellenőrzött.

Intézkedés: külön terv szerint.

/ III/III /

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

HMB

TÁJÉKOZTATÓ

Csoportunk, az INCONHU független Művészeti Csoport tevékenysége szorosan kötődött az 1956-os forradalom máig élő eszméihez. Szívügyünknek tekintettük emlékének őrzését, a szabadság és a nemzeti függetlenség iránti vágy ébrentartását. Ez késztetett arra, hogy tavaly június 16-án, Nagy Imre és társai kivégzésének harmincadik évfordulóján emlékoszlopot állítsunk mind az ő, mind az összes kivégzett forradalmár emlékének a rákoskeresztúri köztemető 301-es parcellájába. Tervünket a pártutasításra eljáró rendőrség megghiúsította: a temetőbe igyekvő gépjárművet a faragott oszloppal feltartóztatta, azt lefoglalta, és csoportunk egyik tagját őrizetbe vette. A „PRO PATRIA 1956” feliratú, tölgyfából faragott – később visszaszolgáltatót – oszlop felállítására így csak 1988. november 4-én kerülhetett sor. Már akkor elhatároztuk, hogy a jeltelen gödrökben becsutalanul elföldelt összes mártírnak jelképesen fejfát állítunk. Úgy gondoltuk, hogy június 16-át a harcokban elesett és a később kivégzett hős szabadságharcosok emlékének kell szentelni. Tervünk megvalósítása érdekében ez év március 15-én felhívással fordultunk polgártársainkhoz és a külföldön élő magyarsághoz, melyben kértük, támogassák törekvéseinket. A felhívásra mindeddig közel 700 reagálás érkezett, közöttük 50 külföldről, melynek során csaknem 700 ezer forint értékű adomány jutott el hozzánk. A pénzösszegeket emléklapon köszöntük meg és igazoltuk vissza. Az emléklaphoz szórólapot és levelet is csatoltunk, amelyben kértük a címzettet, hogy a forradalommal kapcsolatos emlékeit, dokumentumait írja meg, illetve juttassa el nekünk. A több száz választ az év október 23-ig kiadvány formájában közreadjuk. Az adományokról és felhasználásuk módjáról pontos nyilvántartást vezetünk.

Néhány adat a fejfákkal kapcsolatban. Anyaguk tölgy, méretük különböző. Van közöttük 15x15 cm-es, 10x20 cm-es, 15x25 cm-es keresztmetszetű, hosszúságuk 2 és 3,5 méter között változik. A teljes mennyiség kb. 20 köbméter, azaz mintegy 20 tonna súlyú. Ezt a faanyagot a Gemenci Állami Erdő- és Vadgazdaság pörbolyi fátelepéről vásároltuk. A faragott fejfák Magyarország különböző tájegységeinek hagyományos népi motívumait idézik. A munkát május 10-én, a faanyag leszállításának napján kezdtük, és várhatóan egy-két napon belül befejezzük. Ezt az alkalmat is megragadjuk, hogy köszönetet mondjunk mindazoknak, akik lehetővé tették és segítettek munkánkat. Külön köszönet illeti Koczog András szobrászművészt, aki a faragás megkezdése óta velünk dolgozik.

Elképzelésünk a közvélemény támogatása nélkül vélhetően csak terv maradt volna. A részben általunk is keltett, konkrét formát öltő népakarat azonban kötelez. Ennek a kötelezettségnek eleget fogunk tenni. A fejfák felállítására szóló meghívókat már postáztuk.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

Budapest, 1989. június 1.

INCONHU független Művészeti csoport

- Bokros Péter
- Molnár János
- Pálkás Róbert
- Philipp Tibor
- Serfőző Magdolna

10-7/16

2. sz. melléklet

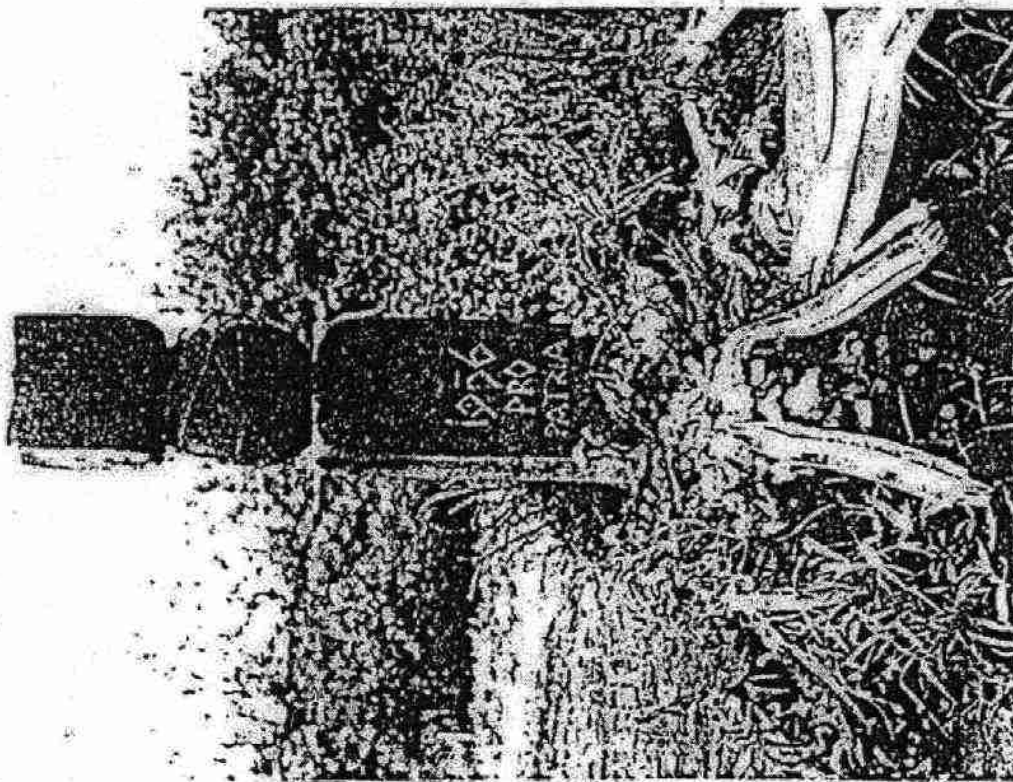
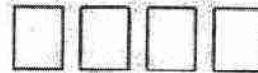
ALTAIRIZATOSÁGI SZOLGÁLTATÓK
TÖRTÉNETI LEVELTÁRA

FELJÁ 34
RÁKOSKERESZTÚRI TEMETŐ 301-ES
PARCELLA
INCONNU FÜGGŐTLEN MŰVESZETI CSOPORT

Meghívjuk Önt
az 1956-os Magyar Forradalom
mártírjainak jelképes temetésére:
1989. június 16-án 15 órára
a
Rákoskeresztúri
Köztemető
301-es
parcellájára.

INCONNU Független Művészeti Csoport
és barátai.

4 INCONNU FÜGGŐTLEN MŰVESZETI CSOPORT

108/1

89 06 06 01

4-6

Dr. Halász László

03-10--

Harcos Miklós

Minősítés törölve!

BM 40-16-11-18/1-68/99

199. 1999. 03. 31. hó nap

Pár

407, 428, 431, 433/601,
602, 603, 605, 624, 642,
643, 645

1./ - A június 16-i temetéssel kapcsolatban az IIB által megjelenített közlemény tovább "élezte" a szervezők közt a helyzetet. Azzal - SZILÁGYI SÁNDOR és DEUTSCH TAMÁS szerint - sem az SZDSZ, sem a FIDESZ nem ért egyet.

Szilágyi szerint "a temetés szervezése kezdettől fogva hibás", és őt ezen kívül az is bűszíti, hogy a Hősök terén az "MDF veszi kézbe a szervezést". Ennek ellensúlyozására célszerűnek tartaná egy 30 fős "szuper szervező stáb" felállítását.

- A nyíregyházi ellenzéki kerekasztal (FIDESZ, MDF, FKgP, SZDSZ) június 11-én "Történelmi Igazságtételt" címmel rendezvényt tart, mert "fontosnak vélik, hogy a nyíregyházi közvélemény még 16-a előtt szélesebb körben megismerhesse a IIB munkáját, jövőbeni feladatait", és szót kívánnak váltani az "1956 utáni véres konszolidációról" is.
- SZTÁRAY ZOLTÁN szerint igen sokan fognak Amerikából a temetésre utazni, ő azonban csak akkor "hajlandó" erre az utra, ha a "recskieket rehabilitálják".
- Az FKgP országos nagyválasztmányának döntése értelmében VÖRÖS VINCE, PREPELICZAY ISTVÁN és dr. BOROSS IMRE képviseli a pártot a temetésen.
- Hornyák Tibornak, a Függetlenségi Párt elnökének álláspontja szerint "16-án öt bolsevistát temetnek, s a hatodik, üres koporsó az, amit az ő pártjuk temet. Pillanatnyilag nem akarják a magyar nép lelki világát megbolygatni azzal, hogy kimondják: ez egy kommunista temetés".
- A "Magyarság Megmaradásáért Küzdők Szervezete" egy röpcédulát készített (mellékelve), amelyet megküldött CSURKA ISTVÁN-nak, az MDF alelnökének, azzal, hogy hozzájárulnak a röpcédula terjesztéséhez.

ALLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVELTÁRA

Az információ forrása megbízható;
tartalma részben ellenőrzött.

Intézkedés: külön terv szerint.

/ III/III /

K/3-TE-TA

109/1

89 06 07 01

03 - 10 - -

Herczeg MIKLÓS

Dr. Hellebrandt László

Minősítés törölve!

BT-40-16-11-78/1-68/89.
 199. 1999-03-31. hó nap
 Paj

601, 602, 603, 605, 624,
641, 642, 645

407, 428, 431, 433, 438

1. / - A TIB és az alternatív szervezetek képviselői a Nagy Imre temetéssel kapcsolatban f. hó 5-én tartott összejövetelükön megvitatták a kormány, valamint az országgyűlés elnökének hivatalos koszorúzási szándékát.

A TIB vezetőségének és tagságának többsége elfogadta, hogy emlékeztetőben (1. sz. melléklet) megfogalmazott kérések teljesítése esetén beleegyeznek a hivatalos személyekről készített koszorúzásba. A megfogalmazott kérések, illetve a kormányhivatalokhoz fordított kérelmek, formájának megbeszélésével MÉCS IMRE-t, VÁSÁRHELYI MIKLÓST és GÖNCZ ÁRPÁD-ot bízták meg. Az MSZMP, valamint a befolyása alatt álló szervezetek - DEMISZ, Münich Ferenc Társaság, SZOT, HNF - koszorúzáson való részvételétől azonban kategorikusan elzárkóztak. Ez alól csak a reformkörök valamint az MTA jelent kivételt.

ALLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
 HATÁROZATI LEVELTÁRA

CSURKA ISTVÁN-nak a rádióban elmondott interjút egységesen elítélték, de "egy jó mondatát elismerve" lehetőséget biztosítanak arra, hogy egy beszéd a fiatal korosztály képviselőjében is elhangozzék a Hősök terén. Egyhangúlag elfogadták azt, hogy a beszéd előadója a FIDESZ általuk kijelölt tagja legyen. (A FIDESZ jelenlévő képviselői nem lettek határozati ígéretet a lehetőség elfogadására.)

Elhangzott, hogy a temetéssel kapcsolatos lényeges kérdések már rendezve vannak, de néhány apróbb változás még lehetséges június 16-ig. Egyetlen komoly gondjuk még a temetői rendezőgárda felállítása, ezért a TIB három képviselője - a kormány-, illetve a házelnökökkel történő megbeszélésen - fel akarja venni a sorállományú katonák részvételét.

- A FIDESZ választmányja állásfoglalást dolgozott ki, amelyben kifejtették, hogy június 16-át nem tekintik a nemzeti megbékélés napjának, mert az áldozatok és a gyilkosok közötti elhatárolás nem történt meg. ORBÁN VIKTOR azzal fenyegette meg a testületet, hogy kilép, ha a FIDESZ aláírja a "nemzeti összehozást" - hirdető - a június 2-i Magyar Nemzetben is megjelent - felhívást.
- A temetőben az ökumenikus szertartást mintegy 1200 fő részvételével akarják megtartani, ezt követően pedig 3 perc időtartamu megemlékező beszédek hangzanának el.
- A POFOSZ HORNYÁK TIBOR vezetésével - az FKGP rendezői gárdájának biztosítása mellett - a Gyűjtő-fogház előtt akar gyülekezni 16-án már déli 12 órakor; mintegy 5-600 fő részvételére számítanak.

Minősítés törölve!

BT-40-16-11-75/1-68/99

1999.03.31. nap

Paly

- Egy ismeretlen személy arra szölitotta fel levélben (2. sz. melléklet) a TIB-et, hogy a 16-i rendezvényen ne csak a "kommunista Nagy Imréről és Maléter Pálról" emlékezzenek meg, hanem a "hősök legnagyobbjairól": Dudás Józsefről, Szabó Jánosról és Fölly Gáborról is.
- Dr. KRASSÓ GYÖRGY június 10-25. között mint SZER-tudósító érkezik Magyarországra, a temetéssel kapcsolatos riportok, tudósítások készítése céljából.
- (A szerv információi szerint az angol biztonsági szolgálatok tiltakoznak Krassó utazása ellen, mivel "féltik személyi biztonságát". Ugyanakkor, ha Magyarországon nem esik bántódása, akkor "megszűnik menekülésének oka", és így kétségesse válik politikai menekült státusza. Az ügyben már STONEMAN, a budapesti angol nagykövetség munkatársa is tett lépéseket.)
- KOPÁCSI SÁNDOR, aki június 12-én érkezik Budapestre, utazásával kapcsolatban "Visszatérés" címmel egy újságcikk megjelentetésére kérte fel kapcsolatát KABDEŐ LŐRÁNT-ot. Kopácsi a cikkben több oldalon keresztül ír életéről, az 1956-ot követő hányattatásairól, diszkriminációkról, Kanadában kezdett új életéről, majd a mostani visszatérést megelőző érzéseiről, s a jövőre vonatkozó reményeiről. (A cikk utolsó oldalát a 3. sz. melléklet tartalmazza.)

Az információ forrása megbízható, ellenőrzött.

Intézkedés: külön terv szerint.

/ III/III /

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

K/3-TA-HMB

Felvezetés a III. álláspontjáról, Hózerth Miklós és Szűcs István közreműködésével kapcsolatban.

A III. a lemeztől maga is vizválasztónak tekinthető, amely megteremtési, vagy elősegítési a történelmi közelmúlt értékelését, a demokratikus államrend megteremtése terén jelentkező egyetértés, ezért örökös nyilatkozta a miniszterelnök és a házelnök szándékát, hogy a lemeztől részt kívánják venni ezen ország kormány, illetve a képviselőház nevében kizárólag kívánják elhelyezni. Hogy Irod miniszterelnök és kizárólag társai, valamint az 1956-os években elvégzett többi személy esetében, illetékes sirján.

Ezzel kapcsolatban a felvezetésnek elkerülése végett szükségesnek tartjuk, hogy a Hany Irod rehabilitálva és a lemeztől előtti nyilvánvaló elhanyagolt kormány nyilatkozat egyetértésén szerezze le, hogy Hany Irod és társai rehabilitál, jogi és politikai rehabilitációjuk nem csupán a Hany Irod csoporttól, hanem az 56-os években elvégzett teljes körre vonatkozik és előtti a megteremtésével.

Amennyiben a miniszterelnök és házelnök hivatalos személyként kívánja bevezetni teremt, kérjük, hogy a lemeztől elkerülése érdekében az országgyűlési elnökségben sehol olyan személy ne legyen részt, aki az 1956-os években kapcsolatban a lemeztől elkerülése érdekében is részes.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNELMI LEVÉLTÁRA

Felvezetésnek tartanánk, ha a közreműködés kapcsolatban kizárólag a miniszterelnökkel és a ház elnökével a III. kizárólagos személyesen beszélnek meg.

Köszönettel vállalkozunk rá és ugyanakkor kérjük, hogy a megbeszélésen résztvevő személyekről megbeszélésen nem a sajtóban, sem a nyilvánosság egyéb fórumain egyikünk se legyen nyilatkozat.

1989. június 2.

9

Igen Urtisztelt Történelmi Igazgatóság Bizottság!

A tegnapi esti televíziós adásokból már tudja az egész ország, hogy Nagy Imrét és Maléter Pált, valamint nemzetbiztonsági ünnepélyesen fogják eltemetni. A gyilkos Kádár utódai bevallották, hogy a hősök pere aljas, koncepciós per volt. Nagy Imre a Szovjetunióban élt, míg 1945-ben a Vöröshadsereg nyomban Rákosi Mátyással és másokkal együtt visszatért Magyarországra. Azt is mindenki tudja, hogy Maléter Pál pedig szovjet diplomával lett megbízható kommunista vezéralakja a szintén kommunista hadseregnek.

De 1956 októberében esoda történt! A kommunista Nagy Imre és a kommunista Maléter Pál ráébrett, hogy előbb magyar, és csak azután kommunista. Így lettek hősök, majd a szovjet tankok védelme alatt visszahátráltak Kádár /Cserekes/ János alvezére. Mert Kádár csak kommunista volt. Magyar soha! Azokban a hősi napokban a kommunizmusnak nevelt hadsereg és rendőrség is ráébrett, hogy először magyar és nem lehet a magyar szabadságharcosokra.

A munkásbizottság, a kommunista elöljáróknak hirdetett törzse munkásbizottságokat alakított, és kitartott még körülbelül 1957 tavaszáig. Akkor harcoltak el engem is Kádár pártjával, és ha életemet megmentették is, évekig át rossz kellett vennem az "Imre meg Imre borlőnéit!" megalomában. Ez azonban ma már mellékes.

De nem mellékes, hogy a gyász, a tiszteletadás kijárjon mindazoknak, akik 1956 nemzeti harcának résztvevői, semmiféle veszélytől vissza nem riadó vezéralakjai voltak, akik már akkor is életüket kockáztatták, és az első között voltak Kádár akasztófáin is. Mindenkiről persze nem tudok. De - szerintem - a hősök sorában is a legnagyobbak voltak:

Dudás József, Szabó János és Folly Gábor!

Ne muljon el úgy a június 16-1 temetés úgy, hogy őket ne említsen senki. Mert őket sürgősen, gyorsan végezték ki. Nem vártak velük addig, hogy esetleg újra fegyvert ragadhassanak. Nem engedték, hogy a magyar nép szabadságharcosainak élő fűklyahordozói maradjanak. Mert féltek, még akkor is, a szovjet tankok fedezete alatt is. A gyilkost nem kell keresni. Kádár volt az, ugyanaz a Kádár, aki végignézte Rajk László akasztását is, majd pedig Nagy Imrét is.

Tisztelt gyászolók, kikkel együtt gyászol az egész magyar nép, főként azok, akik egy táborban küzdöttek a magyar szabadságért azokkal, akik gyáva meggyilkolását most a hivatalos "kormány" és MSZMP ország világ előtt beismerte.

Ne engedjétek, ne tűnjétek, hogy a temetés napján említetlen maradjon Dudás József, Szabó János és Folly Gábor neve.

Ezt kéri tőletek egy áldozat, akinek az élete megmaradt ugyan, de minnek? A név nem fontos, mert az életem ugyanolyan jeltelen sír, mint azoké, akiket nem fogunk előadni a 301-es parcellából.

7

tekintem fölresiklottnak. És most elfjöttem feleségemmel, megbékélt
érzéssel, bosszúvágy nélkül, egy megváltozott Magyarországra.
Június 16.-ra, a nemzeti gyász napjára, hogy tisztelegjek a
mártírok emberi és politikai nagysága előtt. Amikor az ország
valamennyi templomában megkondulnak a harangok azokért, akik
életüket adták egy ország megújulási eszméért. Akik tudatosan
választották és vállalták a mártíromságot, hogy adott pillanatban
figyelmeztessék a nemzetet eszmék komolyságára, súlyára.
Tisztelegni a mártírok előtt, akiket én, a kirakatnélküli
kirakatperben megtagadtam, a túlélés érdekében. Temetésre tértem
vissza. Egy korszak temetésére és egyben feltámadására, amelyet
végső soron a magyar nemzet, a sok áldozatot vállalt hazai
ellenzék harcolt ki.

Az elmúlt 14 évben - sokakkal együtt - minden fórumon,
szóban és írásban ezért a napért harcoltam. Tudtam és éreztem,
hogy az 1956-os népfelkelés kivégzett vezetőinek és harcosainak a
sírját nem lehet megkerülni, ha a nemzet túl akar lépni azon a
szakadékon, amelybe a sírbaeresztők taszították áldozataikat és az
országot.

Hiszem, hogy Nagy Imre politikai programja és végakarata
támad fel ezen a napon, hogy kivezesse a válságból az országot.

Remélem, hogy a június 16-i temetés, a múlt lezárásának
fontos állomása, feszültség és zökkenőmentesen fog lezajlani. Ez
nemcsak nemzeti érdek, de ezt követeli egyre növekvő hírünk,
nevünk is a világban.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

Dr. Kóvács László

110/1

89 06 08 01

03-11-

Dr. Halász László

601, 602, 603, 605, 624,

Hertel ~~MINISZTER~~ Minősítés török 641

BN-40-16-11-78/1-68/99

199. 1999-03-31. hó nap

Pat.

- 1./ - MOLNÁR TAMÁS beszámolt KRASSÓ GYÖRGY-nek a Nagy Imre temetés előkészületeként a temetőben tartott "helyszíni szemléről". Elmondta, hogy a helyszínt rendbe hozták, sérelmezték viszont a "bonyolult közlekedésrendészeti" megközelítést - ami mögött politikai döntést sejtene - és azt, hogy az "ismeretlen koporsót" nem Nagy Imre koporsója mellé, hanem négy kommunista vezetőé mellé fogják tenni.

Molnár szerint a 301-esben legalább 1000 sír van, de a temetőben egy öregúr "biztosította" őket, hogy a kopjafák elhelyezésével nem lesznek kegyeletsértők". Beszámolt arról is, hogy a kopjafák sorsának nyomon követésére a sajtó segítségét akarják igénybe venni, mert két helyről - a Münnich Ferenc Társaságtól és a "kormányhoz közelálló körökből" - fenyegetést kaptak. A kopjafákat 20 ezer forint értékben biztosítani kívánják.

Molnár "esetelte" a TIB és a többi szervezet közötti ellentétet is - állítása szerint a rendőrök lojálisabbak, mint a TIB - és elmondta, hogy a TIB mellett ők 1000 db meghívót nyomtattak a temetésre.

- SZILÁGYI SÁNDOR továbbra is hiányolja a TIB részéről a "kommunisták temetéséről való távolmaradásának nyílt kifejtését", emellett azonban szeretne minél inkább befolylni a szervezésbe, ezért felajánlotta, hogy szívesen segít a "nagyon leterhelt" ABOD LÁSZLÓ-nak a koordinálásban. Személyét kihangsúlyozandó, tájékoztatta Abod titkárságát, hogy a "Fónay-féle társaság" 1200 fővel, lyukas zászlókkal a "Gyűjtőtől" a kordonon keresztül a sírhoz akar vonulni. Tart attól, hogy ez a létszám 2000 főre is szaporodhat.

- Az MTV megrendelésére a Magyar Filmintézet archivumában őrzött filmfelvételekből 10 perces összeállítást készítettek Nagy Imréről. A filmet június 11-én fogják vetíteni a Hét adásában.

Az információ forrása megbízható;
tartalma részben ellenőrzött.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

Intézkedés: külön terv szerint.

TA-HK

/ III/III /

110/4

89 06 08 04

Dr. Halaszkai László

02-01-01

456, 428, 432, 433, 438,

470

Herczeg Miklós

TÜRÖLVE!
A minősítést megszüntették!
Herczeg Miklós
Becslása: NBH ny. alapr.

1999 02. 17.

Kőrös Alajos

4./ A SZER-től heten utaznak be hazánkba, hogy egyenes adásban közvetítsenek Nagy Imre temetéséről. SZÜCS GEZA SZER tudósító szerint a személyeket úgy választották ki, hogy azok józanul, elfogulatlanul közvetítsenek az eseményről.

SZER körökben tudni vélik, hogy a Republikánus Kör provokációt készít elő, ezt azonban ők elítélik, és nem akarnak hozzá erkölcsi segítséget nyújtani.

Az információ ellenőrzött.

Intézkedés: tájékoztatják a BM III/III Csoportfőnökséget.

/ III/II /

ATA

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

111/1

4-6

89 06 09 01

03-10

407, 428, 431/601, 603,
605, 624, 627, 641/645

Herczeg Miklós

Minősítés törölve!

Dr. Hollóvári László

BTL-10-16-11-15/1-68

199.1998.03.31. hó nap

1./ - MOLNÁR TAMÁS ismét tájékoztatta KRASSÓ GYÖRGY-t a junius 16-ai temetés előkészületeinek állásáról, s ennek során szolt arról, hogy NAGY ERZSÉBET kilépett a TIB-ből, bár a kapcsolatot tartja velük.

Krassó közölte, hogy "mindenképpen hazajön, akkor is, ha magyar utlevelet kell kérnie és ezzel veszélyeztetni vagy elveszti menekült-státusát, illetve veszélyeztetni angol állampolgársága elnyerését is".

- HEGEDÜS B. ANDRÁS szerint Nagy Erzsébet férje a Csukka-interjú kapcsán úgy reagált, hogy a temetésnek a "nemzeti konszenzus jegyében kell megtörténnie, de ha a kormány - minden ígérete ellenére - nem rehabilitálja a kivégzetteket, a másik oldalról pedig ilyen durva támadás éri a családot, akkor ők az egész temetést el fogják halasztani, vagy családi temetést fognak csinálni".

Hegedüs szerint ez nem a TIB álláspontja, mert a TIB-nek nincs álláspontja.

- SZÁSZ ISTVÁN nem tesz le korábban már jelentett tervéről (hogy emléktáblát helyez el a Fő utcai bíróság épületén). Szász ezt még akkor is végre akarja hajtani, ha nem kap engedélyt. Kijelentette, hogy akkor illegálisan helyezi el az 56-os emléktáblát.

- Egy dr. DÉNES LÁSZLÓ nevű orvos közölte FEKETE ÉVÁ-val (KÖSZEG FERENC élettársával): több ismerőstől és munkásörök hozzátartozótól úgy tudja, hogy junius 16-ára Budapest kör-

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVELTÁRA

zetében a rendőrség és a Munkásőrség mozgósítva van, és "civil ruhában lesznek, rejtett gumibotokkal".

Dr. Dénes szeretné az információt Fekete Éván keresztül a TIB tudomására hozni, hogy ők a kormánnyal folyó tárgyalásokon erre rákérdezhessenek, ezért Fekete üzenetben tájékoztatta VÁSÁRHELYI MIKLÓS-t.

- Fekete Éva tudomása szerint a Münnich Ferenc Társaság 16-án, a Hősök Terén tartandó megemlékezés időpontjában a Köztársaság térre tervez felvonulást.
- A szerv egy hírforrásának tudomása szerint a temetés szervezői a rendezőgárda részére június 15-én "eligazítást" tartanak a Műszaki Egyetem Aulájában; 16-án a sírnál egy 1200 tagú kórus lesz felállítva; a temetésre - állítólag - sok vidéki (pl. debreceni) csoport Munkásőrség-ellenes plakátokat akar-magával hozni, mintegy elítélve a szervezetet.

Az információ forrása megbízható, ellenőrzött;
tartalma részben ellenőrzött.

Intézkedés: külön terv szerint.

/ III/III /

HMB - TA - K/3

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVELTÁRA

111/2

89 06 09 02

01-05--

601, 641, 642, 626, 645

Herezs Miklós

Dr. Hollebrandt László

TÖRÖLVE!
A minősítést megszüntette:
Dr. Hollebrandt László
Beosztása: IH ny. c. r.

1999 03. 03.

Törles hiányt:

P. H.

2./ - RÁCZ SÁNDOR elmondása szerint Nagy Imre és társai temetésének előkészítése során a szervezők abban egyeztek meg a BM illetékeseivel, hogy az eseményen egyenruhás rendőrök nem lesznek jelen. Rác szolt arról, hogy néhányan ÁVÓ-s provokációtól, illetve katonai puccstól tartanak, ugyanis ismeretek szerint Grósz Károly több laktanyában is járt; a fontosabb katonai és belügyi pontokra pedig saját (miskolci) embereit neveztetni ki, olyanokat, akikre szükségállapot esetén bizton számíthat.

- Rác saját programjáról szólva elmondta: júniusban Heidelbergbe utazik egy konferenciára, június 23-26. között Londonban részt vesz a kelet-európai demokráciák kongresszusán, július 1-5. között több előadást tart Svájcban.

Közlte továbbá, hogy a tavaszi amerikai útja során összegyűjtött pénzből 2000 dollárt és 3000 márkát hozahozott, s ebből KOVÁCS KÁLMÁN-nal közösen két könyvet tervez kiadni.

Az információ forrása megbízható, ellenőrzött; tartalma nem ellenőrzött.

Intézkedés: tájékoztatják a BM III/III Csoportfőnökséget.

/ III/I /

HMT

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVELTÁRA

112/1

89 06 12

03-10

Herczeg Miklós

Minősítés törölve!

DT-40-16-11-18/1-68/99
... alapján

199. 1989. 03. 31. hó nap Dr. Balczonai László

601, 603, 605, 602, 624,
632, 641, 645, 407, 428,
431, 449

1. A magyarországi egyházak vezetői (katolikus, református, evangélikus, szabadegyházak, unitárius, ortodox és zsidó) június 7-én megbeszélést tartottak Nagy Imre és társai temetésével összefüggő kérdésekről. Megállapodtak abban, hogy a Hősök terén a ravatalnál az egyházak közösen egy koszorút helyeznek el. A temetési szertartást illetően: ha az elhunyt családja egyházi temetést kér, akkor az, akit erre személyesen felkértek, a kérelmet teljesítse. A temetésen intézményes egyházi részvétel nem lesz.

Az egyházak a tömegtájékoztatási eszközök útján közös nyilatkozatot fognak kiadni. Ebben kegyelettel fognak megemlékezni minden magyar állampolgárról, aki az '56-os események során vagy annak következtében életét vesztette. A nyilatkozatban a nemzeti megbékélésre hívják fel a hívó és nem hívó magyar állampolgárokat.

Az egyházak vezetői körlevelet küldenek lelkészeiknek és gyülekezeteiknek, s a körlevélben értesítik az érintetteket, hogy a különböző híradásokkal ellentétben nem szerveznek ökumenikus istentiszteletet a temetés napján. Ugyanakkor a gyülekezeti megadadják a gyásztistentisztelet tartásának jogát. Az egyházvezetők - a rájuk nehezedő nyomás ellenére - nem vállalták, hogy június 16-án 12,30 órakor országos jellegű harangozást tartsanak.

— Június 15-én a Jurtá Színházban "Temetés előtt" címmel fórumot tartanak, amelyen az '56-os események "főszereplői" vesznek részt, 17-én pedig ugyancsak a Jurtában megrendezik "56 hőseinek" közgyűlését.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

— A "Magyar Szabadságharcos Világszövetség" a temetés alkalmából egy felhívást és egy "Nyilatkozatot" tett közzé (1., 2.sz. melléklet), melyekben a Szövetség nevében Rácz Sándort és Fónay Jenőt bízták meg a koszorúzással kapcsolatos tennivalókkal, és kifejtették azon óhajukat, hogy a koszorukat "lehetőleg '56-os hősök fiatalok otthoni hozzátartozói" helyezték el a ravatalnál.

— A szertartás közeledtével esetleges provokációra utaló jelek is megjelentek. Legutóbb MÉCS IMRE-nek egy "névtelen állampolgár" azt "tanácsolta", hogy a Hősök terere tervezett szertartást a "lehető legrövidebben tartsák meg", mert "Király Béla és Kopácsi Sándor jelenléte komoly bonyodalmak forrása lesz" (3.sz. melléklet).

Intézkedés: külön terv szerint.

/ III/III /

K/3-HMB

World Federation of Hungarian Freedom Fighters
Magyar Szabadságharcos Világszövetség
FÉDÉRATION MONDIALE DES COMBATTANTS HONGROIS POUR LA LIBERTÉ
WELTBUND DER UNGARISCHEN FREIHEITSKÄMPFER

1. sz. melléklet

President
László Magyar
10 Norwood Pl. N.W.
Calgary, Alberta, Canada
T2N 3M6

Secretary-General
Dr. P.L. József
10901 - 43 Ave.
Edmonton, Alberta, Canada
T6J 2J3

Kedves Bajtársaim!

1989 június 16 a magyar nép szabadságért és függetlenségért vívott szívós, mélyreható meggyőződésű küzdelmének újabb, jelentős eseménye lesz Budapesten. Nagy Imrének, dicsőséges 1956-os forradalmunk és szabadságharcunk miniszterelnökének, mártírjainak és szimbolikusan 1956 minden kivégzett áldozatának ünnepélyes temetése kerül megrendezésre.

Szövetségünk számos tagja jelezte e kegyeletos gyászszertartáson való részvételi szándékát és egyben érdeklődéssel fordultak hozzám emlékkoszorunk elhelyezésének módját illetően.

Elnökségünk határozata értelmében Szövetségünk nevében EGY IMPOZANS KIALLITÁSÚ KOSZORÚ LEGYEN ELHELYEZVE AZ ÜNNEPÉLYES RAVATALON. Legyen a koszorún hivatalos jelvényünk a Kossuth címer, alatta "1956 OKTÓBER 23" és "MAGYAR SZABADSÁGHARCOS VILÁGSZÖVETSÉG" jól olvasható felirattal.

Az egyes tagszervezeteink részéről ünnepségen résztvevő bajtársak keressék fel Fonay Jenő és Rácz Sándor otthoni bajtársainkat, akik személyes megbeszélésünk alapján vállaltak emlékkoszorunk elhelyezésével kapcsolatos tennivalók összehangolását. Lakcímük: Fonay Jenő 1027 - Budapest Frankel Leo u.7. Psz. 1., Rácz Sándor 1021 - Budapest Széher ut 7. A koszorú költségeit arányosan osszák meg a résztvevők az egyes tagszervezetek képviselőiben.

A gyászszertartáson a koszorú elhelyezését lehetőleg 56-os nők fiatalok otthoni hozzátartozói végezzék, résztvevő bajtársaink pedig sorakozzanak a koszorú mögé.

Végezetül, kérem a gyászszertartáson megjelenő bajtársaimat, hogy Szövetségünk ez alkalomra kiadott nyilatkozatának szellemében közreműködésükkel tegyék lehető legmagasztosabb élményre e jelentős történelmi eseményünket.

1989. június 1.

Bajtársai üdvözléssel:

ALLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNELMI LEVÉLTÁRA

Magas István elnök

World Federation of Hungarian Freedom Fighters

Magyar Szabadságharcos Világszövetség

FÉDÉRATION MONDIALE DES COMBATTANTS HONGROIS POUR LA LIBERTÉ

WELTBUND DER UNGARISCHEN FREIHEITSKÄMPFER

Herczeg Miklós

President
István Márton
16 Macmillan P.N.W.
Calgary, Alberta, Canada
T2K 3H6

Secretary-General
Dr. P.L. József
10903 - 43 Ave.
Edmonton, Alberta, Canada
T6J 2R3

A MAGYAR SZABADSÁGHARCOS VILÁGSZÖVETSÉG NYILATKOZATA

Az egyetemes magyarságnak - a világ jóérzésű polgárai által támogatott - hosszú, sokszor áldozatot követelő, kitartó, elvi alapokra hivatkozó munkássága eredményeként Nagy Imrét, társait és szimbolikusan 1956 minden kivégzett áldozatát június 16-án nyilvánosan, méltó keretek között helyezik végső nyugalomra Budapesten. Ezen az őszinte kegyelet érzését kifejező gyászszertartáson, a magyar szabadság névén és névtelen hősei előtt tisztelegve, számomra nyugati magyar is részt fog venni.

Az esemény természete megkülönböztetett felelősséget ró minden jelenlévő nyugati magyarra. A magyarság, a szabadság, 1956, a társadalmi, politikai, kulturális fejlődés ellenségei ezt az alkalmat könnyen kihasználhatják saját céljaik előérére.

A Szabadságharcos Világszövetség kéri a nyugati magyar résztvevőket, hogy a kegyelet érzelmének kifejezésében ne feledkezzenek meg a demokrácia elveinek követéséről és gyakorlatának alkalmazásáról, kerüljenek minden olyan lehetőségtől, amely provokációra adhat okot. Magatartásukat az a politikai érettség szabja meg, amely az őket vendégül látó, a gyászszertartást lebonyolító családtagokra, szervezetekre oly megnyugtatóan jellemző. 1989 június 16-án, a tisztelet és kegyelet budapesti ünnepén, minden gyászoló nyugati magyar, a fájdalomban is, a méltó elkötelezettség, az emberlény magyar kötelességtudat, a józan megfontoltság jegyében adozzon Nagy Imre, a Posti Srác, a névtelenek emlékének, példájának, 1956 szellemének.

1989. június 1. A Magyar Szabadságharcos Világszövetség

Magna István
elnök

Dr. Pogány András
Az Amerikai Szervezet elnöke

Nagy Alajos
Az Európai Szervezet elnöke

Ujvárosy István
A Kanadai Szervezet elnöke

A kladmány hiteléül:

Jakab István
Ároben István
Az Amerikai Szervezet társelnöke

ALLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVELTÁRA

Tisztelt Mécs Úr!

A legutóbbi napok fejleményei és egyéb aggodalomra okot adó jelzések arra készítetnek, hogy komoly megfontolásra ajánljam Önöknek a Hősök terén tervezett temetési szertartás lehető legrövidebb lebonyolítását.

Fenn áll annak a veszélye, hogy király Béla és Kopácsi Sándor jelenléte komoly bonyodalmak forrása lesz. Király tervezett szereplését sokan kihívásnak tekintik a hadsereggel szemben, melynek tagjai erős ellenérzést táplálnak a negyvenes évek végén sem népszerű tábornok személyével kapcsolatban. Ez kiszámíthatatlan következményekkel járhat.

A kormány ebben a helyzetben a legjobb szándéka mellett sem tudja teljes mértékben garantálni egyes felelőtlen és szélsőséges csoportok - súlyos következményekkel járó - esetleges provokációinak megakadályozását. Ezzel Önök mérhetetlen felelősséget vesznek magukra.

Nem feledhetjük azt sem, hogy a Tienanmen tér csupán földrajzi értelemben van távol a Hősök terétől.

Budapest, 1989. június 7.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

Tisztelettel

egy névtelen állampolgár

112/2

89 06 12 02

01-03-02

Herczeg Miklós

Dr. Hellebrandt László

407, 428, 431, 432, 433,
438/470

2./ A Magyar Szabadságharcos Szövetség szervezésében május végén Kölnben emigráns csúcstalálkozót tartottak, amelyen akcióprogramot dolgoztak ki Nagy Imre és társai temetésével kapcsolatban. A program lényegesebb pontjai a következők:

TÖRÖLVÉ!

A minősítést megszüntette:
Dr. Hellebrandt László
Beosztása: III ny. ezr.

1999 03. 03.

Történelmi feladat:

A temetésre egy ún. "Gyászjelentés" formájában felhívják az NSZK-beli és nagyobb nyugat-európai pártok és szervezetek, fontosabb sajtóorgánuk, valamint a nyugatnémet, a francia és az angol tv figyelmét.

- Külön értesítést küldenek Magyarországról a többi szocialista országokban működő ellenzéki szervezeteknek. Ezt a feladatot a Szabadságharcos Szövetség magyarországi összekötői mint a Magyar Szabadságharcos Világszövetség magyarországi irodájának tagjai a hazai ellenzékkel közösen szervezik. Érzékeltetniük kell, hogy a szövetség az országhatáron kívül és belül is létezik.

- Junius 16-át az emigráció "Gyásznap" nyilvánítja. Minden erejüket a szervezésre, a tömegek mozgósítására és a szükséges anyagi források biztosítására fordítják.

- Felhívásban tiltanak meg minden támadó jellegű tüntetést, festést, ablakok bezárását az MNK és a Szovjetunió külföldi képviselőitől, irodáinál.

- A Szövetség a Nemzetőr példányait, valamint szórólapokat és röpcédulákat juttat be az országba, ezek tartalma csak a gyászral és a történelmi eseményre való emlékezéssel foglalkozik.

- A résztvevőknek mindenfajta összeütközést kerülniük kell a rendszerrel, annak képviselőivel.

- A szövetség 9 tagú delegációja videofelvételt készít a ravatalozásról, a temetésről, riportot készítenek néhány járókelővel, ezt kiegészítik az exhumálásról készült, eddig nem publikált felvételekkel. A filmet Münchenben, a SZER költségén sokszoroztatják és megküldik a nagyobb hírközlő szervezeteknek, a Szövetség tengerentúli szervezeteinek és különböző emlékbizottságoknak.

- A temetés után a szövetség konferenciát tart, ahol értékelik a mozgalom múltját és megbeszélik a további út, a jövő feladatait.

Az információ ellenőrzött.

ALLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNELMI LEVÉLTÁRA

Intézkedés: tájékoztatják a BM III/III Csoportfőnökséget.

/ III/I /

Hü

112/5

89. 06. 12. 05

02 - 01 - -

Herczeg Miklós

617, 642 644

TÖRÖLVE!
A minősítést megszüntette:
Herczeg Miklós
Beosztása: RH ny. alezr.

Dr. Balázs László

1999. 02. 17.

Törítés hitelesít:

5./ Az MSZMP Marxista-Centrista egységplatform egyik irányítója (Rihánszky Róbert) sorra járja Budapesten a pártbizottságokat az-
zal a kéréssel, nyújtson neki segítséget abban, hogy Nagy Imre
és társai temetésén röpcédulákat osztogathassanak, ugyanis a teme-
tés és Nagy Imre rehabilitációja ellen akar fellépni.

Megjegyzés: - a röpcédulák tartalma a szerv előtt ismeretlen;
- információk szerint a Pártközpontban tudnak az ügy-
ről, és röpcédulákkal is rendelkeznek.

Az információ ellenőrzött.

ATA - HK

Intézkedés: tájékoztatják a BM III/III Csoportfőnökséget.

*Intézkedés: tájékoztatják a BM III/III Csoportfőnökséget.
Intézkedés: tájékoztatják a BM III/III Csoportfőnökséget.*

/ III/II /

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

113/1

89 06 13 01

Herczeg Miklós

Minősítés törölve!

BN-40-16-11-78/1-68/99
 írat alapján
 199. 1998. 03. 31. hó nap

601, 603, 605, 624, 632

645

407, 428, 433

Dr. Hallbradt László

1./ - A TIB részéről nagy vitákkal és küzdelmekkel tovább folyik Nagy Imre és társai temetésének előkészítése. A TIB ismeri a POFOSZ tervét a Gyűjtőfogház előtti külön gyülekezésről, valamint az Inconnu csoport külön mozgósítását a temetőbe. A jelenlegi állapotok szerint a TIB által összeállított kb. 1200 fős névsorban szereplőkön kívül más nem mehet a temetőbe. A kordonon csak az léphet át, akinek meghívója, illetve ki-tűzője van. A meghívottak listáját a TIB június 10-én véglegesítette.

A Hősök terén a szervezők a diplomáciai testületek, a kormány, valamint az egyéb hivatalos szervek és jelentősebb alternatív szervezetek képviselői részére külön protokollságot biztosítanak a koszorúk soron kívüli és zavartalan elhelyezésére.

- LEZSÁK SÁNDOR javaslatot tett HEGEDÜS B. ANDRÁS-nak: a TIB tegye lehetővé, hogy CSÓRI SÁNDOR is beszédet mondhasson június 16-án a Hősök terén. Hegedüs a javaslatot megkonzultálta néhány TIB-taggal (ERDÉLYI TIBOR, ZIMÁNYI TIBOR, NAGY ELEK), de ők az ötletet ellenérzéssel fogadták, mivel sokallják a szónokok létszámát. Azt a körülményt azonban, hogy Csóri a beszédében "egy mondat erejéig" méltatná a TIB tevékenységét, kedvezőnek ítélték meg. Hegedüs értékelése szerint ezzel helyre tehetné CSURKA gyalázkodását. Számítanak azonban arra, hogy Csóri nem vállalja a beszédet, mivel majdnem az utolsó pillanatban kéri fel rá.

- Az SZDSZ II. kerületi összejövetelén tájékoztatást adtak a június 16-i temetéssel kapcsolatban. Elmondták, hogy a rendezői

ALLAMTITKOSÁGI SZOLGÁLATOK
 TÖRTÉNELMI LEVÉLTÁRA

feladatokat a temetőben az SZDSZ által kiállított mintegy 200 főnyi rendezőgárda fogja biztosítani. A többi szervezet (MDF, FIDESZ, FKGP stb.) kb. 2300 fővel a Hősök terén fog rendezői feladatokat ellátni.

A kijelölt rendezők a temetőnél és a Hősök terén gyülekeznek a temetés napján reggel 7 órakor; az ügyeleti szolgálat előreláthatólag este 19 óráig tart majd. Az SZDSZ-esek megerősített őrseget fognak tartani a temetői bejáratoknál. A karszaglakokat és az összeköttetést biztosító eszközöket a helyszínen fogják kiosztani.

- NAGY ALAJOS tájékoztatta RÁCZ SÁNDOR-t, hogy a Magyar Szabadságharcos Világszövetség küldöttsége - az MSZVSZ európai titkáranak vezetésével - utban van Magyarországra, hogy részt vegyen a temetési szertartáson. Nagy arra kérte Ráczt, hogy - bár ezzel összefüggésben kapcsolatban állnak NAGY ERZSÉBET-tel - a küldöttséget támogassa itteni tartózkodása során. Rácznak a kapcsolattartásra megadta MELCZER ALADÁR, az MSZVSZ európai titkára várható budapesti telefonszámát (369-943).

- A bécsi emigráció előreláthatólag 20-22 fővel képviselteti magát a temetésen. Az utazók között szerepel DEÁK ERNŐ, KURUCZ TIBOR, KOVÁCS KÁLMÁN és SMUK ANDRÁS is. KECSKÉS TOLLAS TIBOR és HANÁK TIBOR nem látja elérkezettnek az időt arra, hogy Magyarországra utazzon.

A csoport az előztes terveknek megfelelően - melyet Nagy Erzsébettel és GYENES JUDIT-tal egyeztettek - csak a Hősök terei rendezvényen vesz részt.

- MISA GLENNY, a BBC tudósítója megkereste HALDA ALIZ-t KIRÁLY BÉLA-val való interjúkészítés ügyében. Megállapodásuk szerint június 13-án 10 órakor találkoznak hármasan a Penta Szállóban.

Az információ forrása megbízható;
tartalma részben ellenőrzött.

Intézkedés: a biztosítási terv szerint.

/ III/III /

K/3 - TA
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

113/4

89 06 13 04

06-10--

Herczeg Miklós

617,628 644

Dr. Halász László

Minősítés törölve!

BM-40-16-11-18/1-68/89

199.../1998-03-31. hó nap

4./ A budapesti levélforgalomból kiemelésre került egy feladó nélküli, írógéppel írt másfél oldalas küldemény, melyen a "Proletár Hadsereg Parancsnoksága" aláírás szerepelt, és címzettje az MTV egyik főszerkesztője volt.

Az íromány szerint a június 16-ai temetést mindaddig el kell halasztani, amíg az Országgyűlés nem tisztázza Nagy Imre és társai tevékenységét. Amennyiben ez nem történik meg, akkor "lecsapnak az ellenségre", megtorolnak minden olyan tevékenységet, amelyet árulásnak tartanak, s 16-án "16 égi test fog fellágni" tiltakozásul a nemzet megaláztatása ellen.

A levélíró a nemzeti megbékélés érdekében pártatlan - nem egyoldalú, a "Történelmi Igazságszolgáltatás Bizottsága" általi - vizsgálatot, döntést követel, továbbá azt, hogy mindezt a sajtón és a televízión keresztül ismertessék az ország népével.

Intézkedés: az eredeti küldeményt - továbbítást illető állásfoglalás céljából - átadták a BM III/III Csoportfőnökségnek.

• / III/3 /

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNELMI LEVÉLTÁRA

K/3

113/6

89 06 13 06

01-08-04

Herczeg Mihály

454, 407, 428, 431, 433,
432 [470]TÖRÖLVE!
A minősítést megadta: Dr. Hellebrandt László
Dr. Hellebrandt László
Beosztása: III. sz. ezs.

1999 03. 03.

Törölés hielész:

E. H.

6./ - SIMONE WEIL, Franciaország örökös nagykövete a IIB meghívására
- tíz személy kíséretében - utazik a június 16-i szertartásra.
Itt-tartózkodása során megbeszélést kíván folytatni Szűcs Mátyással.

- A Magyar Kisebbségeket és Emberi Jogokat Védő Bizottság felkérte Párizs polgármesterét, hogy a városházán található Nagy Imre mellszobrot ajándékozza oda Budapest Tanácsának. Ha a kérvényükre pozitív választ kapnak, akkor a szobrot a bizottság delegációja (SZAKÁL IMRE, DITRÓI ÁKOS és KILLÁR ISTVÁN) hozza majd el Budapestre. Nagy Imre mellszobrát Killár István készítette, aki alkotása dokumentációját eljuttatta a Történelmi Igazságtétel Bizottsága által kiírt pályázatra is.

Az információ megbízható, ellenőrzött.

Intézkedés: tájékoztatják a BM III/III Csoportfőnökséget.

/ III/I /

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNELMI LEVÉLTÁRA

114/1

89 06 14 01

03-10-

Herczeg Mihály

Dr. Hollóbradi László

407, 456, 428, 433, 438,
601, 602, 603, 605, 624
632, 641, 645

1. A Republikánus Kör június 6-án tartott soros összejövetelén a Nagy Imre temetés volt a fő téma. A kör tagjai az eseményen rendezői feladatokat fognak ellátni.

A temetésre állásfoglalást (1.sz.melléklet) bocsátanak ki, melyet az Országos Sajtószolgálaton keresztül kívánnak publikálni.

Az Európa Magazin címmel tervezett folyóirat két próbaszámmal indul: június 16. után, illetve kb. 7 nappal az eseményeket követően. Az első próbaszám KF engedéllyel jelenik meg és az 1956-os áldozatok temetésével foglalkozik. Célja a megemlékezés, a visszaemlékezések, értékelések, beszámolók közzlése. A kiadvány szerzői hosszas viták alapján - elsősorban ROMHÁNYI LÁSZLÓ rábeszélésére - elfogadták az alapkoncepciót, mely szerint a temetés tragikumát feltétlenül csökkenteni kell, a kiadványnak a meghekélést, az emlékezést kell sugallnia, a feszültségek, a "leszámolás-hangulat" viaszosorítására, oldására van szükség. A szerkesztőbizottság is ennek szellemében állt össze. Az újságírók zömében fiatal, új emberek. A rendezvény középpontjában a temetésre hazalátogatók vannak, a szerkesztőség ezekre fog egy-egy újságíró "ráállítani", és a 3 napon ők kísérik végig és jegyzik az eseményeket, készítenek interjúkat. Romhányi ígéretet tett, hogy megszerzi a 16-ai beszédek egy részét előre.

Az ellenzék körében rendkívüli félelem van az ingerlékeny tömeg várható viselkedésétől egy külsőségeiben állami - kommunista - temetés esetén, valamint attól, hogy az 56-os disszidens nyugati magyarok akkor kihuzva éreznék a lábuk alól a talajt, amely örö-

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

MINISZTER MECSZUNT

a. RM: 40-16-3912/84

.....nytsz. rendelkezés
alapján.

kös ellenállásukat és kemény bírálataikat, ezáltal saját fontosságukat és létük igazolását jelentette. Ezen nem jelentéktelen erők ellene lennének a demokratizálódási folyamatnak, esetleg nem jönnének el a temetésre, ami ennek "legitimitását", megkérdés jelleget csökkentené. A hazai ellenzék azonban tisztában van azzal, hogy a kormányzat csak akkor számíthat a Nyugat kormányainak és jelentős tőkés köreinek a támogatására és bizalmára, ha a temetés állami lesz.

- KÖSZEG FERENC kifejtette Mécs Imrének a június 16-ai rendezvény-nyel kapcsolatos provokációk lehetőségeire való tekintettel azt a véleményét, hogy "meg kellene próbálni határozottan fellépve azt mondani, tegyék lehetővé, hogy azokban a központokban (BM-ben, illetve a BRFK-n), ahova befutnak az információk az eseményekről, jelen legyen a szervezőknek egy képviselője. Tehát azon a 2-3 helyen Budapesten, ahol az információkat gyűjtik és az intézkedésekről dönthetnek. Arra lehetne hivatkozni, hogy nem gondolják, hogy lesz valamilyen provokáció, "de utólagos tisztázás végett".

Mécs az ötletet nagyon jónak tartja és elképzelhetőnek véli, hogy ezekről a helyekről a rendezőkkel hirkapcsolatot lehetne tartani. Köszeg szerint "ez nagy előrelépés lenne a fegyveres szervezetek társadalmi ellenőrzése ügyében".

- A Magyarországi Unitárius Egyház június 18-án a Budapest, V., Nagy Ignác utcai unitárius templomban istentiszteletet tart Gimes Miklós emlékére. A szertartásra az egyház elnöksége postai úton értesítéseket küldött szét.

- DEMSZKY GÁBOR és felesége, HODOSÁN RÓZA egyéves ösztöndíjuk le-
töltése után június 13-án érkeznek az Amerikai Egyesült Államok-
ból Bécsbe.

- Köszeg Ferenc, MAGYAR BÁLINT és BÉKI GABRIELLA szűk körben meg-
tárgyalták hogy - az SZDSZ programja mellett - négyféle plakát
sokszorosítása is megtörtént egy-kétezres példányszámban, s eze-
ket is árusítani akarják. A plakátok közül kettő "Munkásörsgé-
ellenes", egy "Nagy Imre", egy pedig "301-es", melyeket írekven-
tált helyeken (Bajcsy-Zsilinszky ut, körut, Népköztársaság útja,
Hősök tere) fogják kiragasztani a MAHIR közreműködésével, amihez
engedélyt kérnek a Kiadói Főigazgatóságon.

- Az MDF elnöksége eldöntötte, hogy a szervezetük nevében a teme-
tésen CSURKA ISTVÁN és FÜR LAJOS fog koszorúzni és a diszórsgé-
ben is részt vesznek. A temetésen részt vevő MDF-esek 16-án reg-
gel 8 órakor az Ó utcában találkoznak és 8,30-ra mennek a helyszín-
re.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

A MINISZTER ELNÖKSÉGE

84.40-16-39/3184

1984. június 16. rendeltetés

alapján

A Hősök terei végtisztességen OLAJOS CSABA MDF-tag lesz a mintegy 2500 főre tervezett rendezőgárda vezetője. Az SZDSZ, az FKGP és a FIDESZ képviselői közül számosan úgy vélik, hogy OLAJOS nem alkalmas erre a feladatra, és az MDF még 1500 főt sem fog tudni csatasorba állítani. Az említett szervezetek képviselői emiatt aggályoskodnak, sőt félnek az esetleges rendbontástól, tumultustól.

A temetői rendezőgárda 500 fős lesz, ezt az SZDSZ, az FKGP és a FIDESZ állítja ki a tagságából. A rendezésért SZILÁGYI SÁNDOR, dr. DANIS GYÖRGY, DRAGON PÁL és ROCKENBAUER ZOLTÁN lesz a felelős.

- Rácz Sándor és több társa a temetés befejezését követően még egyelőre nem pontosított megemlékezést kíván tartani 17 órakor, amire a rendezőgárda segítségét már nem kívánják igénybe venni.

- KRASSÓ GYÖRGY a következőképp számolt be TÓTH PÉTER-nek utazásáról: "Kissé zürzavarosan de megérkezett Budapestre; Münchenben meglepetés érte. Olyan dokumentum aláírására kérték föl, amelyben kötelezi magát minden vele készülő nyilatkozattétel és interjú megtagadására, amit ő nem írt alá".

Krassó elújságolta, hogy az MTV a közelmúltban interjút készített vele Münchenben, amelynek során az MTV munkatársai rendkívül érdeklődők és körültekintők voltak. Az általuk feltett kérdéseket is rendkívül jónak tartja.

A SZER hivatalos tudósítója - Krassó szerint - LÁNG JULIA. Ő ugyan is az a személy, akiben KASZA LÁSZLÓ tökéletesen megbízik. Lesz még két tudósító is, ők a Hotel Pentában kísérik figyelemmel az MTV közvetítéseit, és annak alapján tudósítanak. Krassó kifejtette Tóthnak, hogy nemzetközi újságírói igazolvánnyal rendelkezik ugyan, de különösebben nem bánja, hogy nem tudósíthat a temetésről.

Tudomására jutott - közölte - hogy a TIB legutóbbi ülésén abban állapodtak meg az összes magyar újság képviselőjével, hogy június 16-ig csak az általuk közölt híreket teszik közzé, ezért elhatározta, hogy mielőbb felveszi a kapcsolatot a Budapesten tartózkodó nyugati újságírókkal, s megbeszéli velük, hogy ezt a hírt mielőbb jelentessék meg lapjaikban.

Az információ forrása megbízható; tartalma részben ellenőrzött.

ÁLLAMTITKOSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVELTÁRA

Intézkedés: külön terv szerint.

/ III/MI /

K/3-HMB
A MINISZTER ELNÖK

a. BM. 40-16-3513/84

..... nyilv. rendelkezése

la. an.

Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc leverését példátlan mértékű megtorlás és bosszúhadjárat követte, mely a Nagy Imre-perben és az 1958. június 16-án végrehajtott halálos ítéletekben tetőzött. A nemzetközi jogi normák, politikai erkölcsök és az egyetemes emberi jogok értelmében az ilyen és ehhez hasonló cselekmények emberiség- és népellenes bűntetteknek minősülnek.

1. Mindezek ismeretében elvárjuk, hogy a magyar kormány és az Országgyűlés
 - külön nyilatkozatban határozza el magát az 1957 és 1962 között lefolytatott koholt perekről és a közönséges politikai gyilkosságokról;
 - nyilvánítsa a hivatalosan né-felkelésnek nevezett 1956 őszi tragikus eseményeket annak, amik azok valójában voltak: nemzeti-demokratikus forradalomnak és szabadságharcnak;
 - ne csak Nagy Imre és mártírtársai előtt tisztelgjenek, hanem a harcokban életüket vesztett vagy a későbbi törvénytelen ségeknek áldozatul esett valamennyi honfitársunk előtt is;
 - erkölcsileg bélyegezzék meg az MSZMP akkori legfelsőbb vezetését - megtorlás időszakának bírósági komédiáiért kizárólag felelős politikai bizottsági tagokat, Apró Antelt, Biszku Bélát, Fehér Lajost, Fock Jenőt, Gáspár Sándort, Kádár Jánost, Kállai Gyulát, Kiss Károlyt, Komócsin Zoltánt, Münich Ferencet, Nemes Dezsőt, Rónai Sándort, Somogyi Miklóst, Szirmai Istvánt.
2. A még életben lévő egykori politikai bizottsági tagokkal, Apró Antellel, Biszku Bélával, Gáspár Sándorral, Kádár Jánossal, Kállai Gyulával, Harosán Györggyel szemben a nemzet - a legteljesebb nyilvánosság bevonásával - élhessen a beszámoltatás jogával.
3. Kádár János - kinek nevéhez fűződik az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc elárulása és vérbefojtása, és akit a legnagyobb felelősség terhel a nevével fémjelzett kor bűneiért s az ország jelenlegi politikai, gazdasági, erkölcsi romlásáért - állítólagos betegsége és egyéb "érdekei" ne jelenthessenek felmentést a beszámoltatás kötelezettsége alól - a nemzet elidegeníthetetlen joga történelmi közelmúltjának, az akkori események hátterének, összefüggéseinek megismerése. Ennek esetleges elmulasztásáért a történelem nemcsak Kádár János felett fog ítéletet mondani, hanem a jelenlegi politikai és állami vezetés felett is.
4. Minden tekintetben elfogadhatatlannak és történelmietlennek ítéljük azt a hivatalos álláspontot, mely az úgynevezett kádári konszolidációt követő viszonylagos enyhülést, a közvélemény által igen találóan "legvidámabb barakknak" titulált 56 utáni Magyarországot Kádár János "adományként" tünteti fel. - Meggyőződésünk, hogy azok a munkások, diákok, katonák, értelmiségiek, írók, újságírók készítették engedményekre a hatalom egykori birtokosait, akik 1956-ban tollat - s ha kellett fegyvert - ragadtak hazájuk szabadságáért, népük, nemzetük felemelkedésért. S akik számosan áldozták életüket harc közben, és váltak áldozataivá a megtorlásnak. - Előtük hajtjuk meg a megemlékezés és a kegyelet zászlaját június 16-án.
5. Végezetül visszaesztjük: a hitelt vesztett politikai vezetés bizonyos körének azt az alig leplezett próbálkozását, hogy a maguk számára sajátítsák ki a mártírhaldit halt Nagy Imre és társai szellemi örökségét; a nemzet gyászából a politikai túléléshez erkölcsi tőkét kovácsolók izléstelen gyülekezését a vértanúk ravatalai körül; a kormány és az Országgyűlés képviselőitében kegyeletüket leróni szándékozók között esetleg olyan személyek felbukkanását, akik azzal kompromittálódtak, hogy már 1956-novembertől dicstelen szerepet vállaltak az idegen segítséggel hatalomra jutott - s ezért törvénytelen - Kádár-kormányzatban.

Budapest, 1989. június 9.

Republikánus Kör

Benkő J. László Tel.: 425-497

ÁLLAMTITKOSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNELMI LEVÉLTÁRA

115/1

Harcosok

89 06 15 01

03-10-

407, 456, 428, 433, 438,

437, 462 / 471 / 601, 626,

Dr. Hellebrandt László

1. - A Nagy Imre temetésre hazaérkezett KRASSÓ GYÖRGY június 12-én - MOLNÁR TAMÁS szervezésében - összejövetelt tartott, amelyen mintegy 35 fő vett részt. A rendezvényen bejelentette, hogy "56-os párt" vagy "56-os Forradalmi Mozgalom" néven új pártot kellene alakítani a "leszakadt, perifériára került ellenzéki csoportokból és az 56-os sérelmeket magukban hordozó emberek-ből", mivel szerinte a mostani ellenzék megalkuszik a hatalom-mal. Anyagi támogatást a Nyugattól remél, mivel most a nyugati pénzt az SZDSZ és "stikában" az MDF kapja.

Az új párt népszerűsítésére kiváló alkalomnak tartja június 16-át. Ennek érdekében 16-án a szertartást követően 13,00 órakor a Felvonulási téren egy "politikai tömeggyűlést" akar tartani. Ezen három beszéd hangzana el (egy természetesen az övé), amelyek tagadnak a kerekasztal létjogosultságát, és az "összeborulás" helyett harcot hirdetnének. A "külön rendezvényt" - amelynek jelentőségét Krassó szerint emeli a tv és a nyugati hírlígnökségek jelenléte - mintegy 20 ezer példányban elkészített röplap (1.sz.melléklet) segítségével akarja propagálni.

Krassó tippeket is adott ahhoz, hogy hogyan kell hangulatot kelteni, "látványossá tenni egy erőszakos összecsapást" pl. "földre vetni magát egy személynek, hogy két embernek kelljen elhurcolni, és közben kiabálni".

Krassó ötlete a jelenlévők körében nem aratott osztatlan sikert, a gyakorlati végrehajtásra nyíltan nem akadt vállalkozó, ennek ellenére várható, hogy az Inconnu csoport és a Republikánus Kör támogatja az elképzelést. (Az eseményről részletes jelentést készítettek.)

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

- A FIDESZ - az egyik csoportja kezdeményezésére - nyílt levelet (2.sz.melléklet) és egy "Nagy Imre emlékmécsést" tervez nyilvánosan átadni június 15-én az MSZMP főtitkárának. Az elképzelés szerint 3 fős delegáció keresné fel az MSZMP KB szék-házát. (A tervről tájékoztatták a napi sajtót.)

- KIRÁLY BÉLA tájékoztatta PHILIPP TIBOR-t, hogy részletesen beszámolt a kopjafákról az NBC amerikai tv társaságnak, akik szeretnének a témáról egy egyórás műsort készíteni.

Király felkérte Philipppet, hogy vegye fel a kapcsolatot JUDITH ABRIT-tal, a tv munkatársával, és beszéljék meg a teendőket.

Az információ forrása megbízható, ellenőrzött;
... tartalma részben ellenőrzött.

Intézkedés: külön terv szerint.

/ III/III /

K/3-TA-HMB

Minőség és törölve!

11-10-16-11-18/1-68/99
1999.03.31 napján

nap

nap

MARADJ ITT VELÜNK! A HŐSÜK TERÉN

1989. június 16-án délután 1/2 2-kor
a hivatalos gyűszszertartás után

EMLÉKEZZÜNK

- Az 1956-os forradalom és szabadságharc után
kínzásokkal elpusztított, agyonlőtt és felakasztott
mártírok százaira,
- Az ávós sortűzek áldozatainak ezreire,
- A szovjet tankok és a hazai hőhérkülönítmények
elleni segyveres harcban elesettek tízezreire,
- A bebörtönzöttek és a hazánkból elűldözöttek
százazezreire,
- Valamennyiünkre: A forradalom vérbefojtása óta
megalázottak és megnyomorítottak millióira.

ÜRÜK DICSŐSÉG A HAZÁNK SZABADSÁGÉRT
ÉS FOGGETLENSÉGÉRT ÉLETÜKET ÁLDOZÓ
LÁNYOKNAK ÉS FIUKNAK!

DEMOKRATA Független folyóirat
Erdélyt Védő Független Bizottság
FIDESZ Radikális Kör
HIÁNY Társadalompolitikai Lap
INCONNU Független Művészeti Csoport
INDEX hír- és Sajtószolgálat
Lengyel-Magyar Szolidaritási Bizottság
"Magyar Október" Szabadsajtó
Politikai Foglyok Bajtársi Szövetsége
Republikánus Kör

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVELTÁRA

Főtitkár Ur!

1958. júniusában megrázó esemény játszódott le Magyarországon -

- Nagy Imre egykori miniszterelnök és társainak kivégzése.

Mindez 31. éve történt. Azóta sokminden megváltozott, a mai Magyarország is. más, mint az akkori. Ez a nap azonban mélyen beleivódott a nemzet emlékezetébe.

1958. június 16.-a nem az első tragédia a magyar nép életében. A zsarnokság és a jogtiprás mindig áldozatokat követelt, akár nyíltan, akár rejtve, hazug ürügyek leplébe öltöztetve. Ilyen hazugságokkal burkolt per volt Nagy Imrénék és társainak pere is. A tragédia és a felelősöknek súlyát pedig csak növeli, hogy ez a koncepció per folytatása volt annak a pusztító mechanizmusnak, amelyről ugyanaz a vezetés ígérte, nem egészen 2 évvel előtte, hogy "soha többé", amelyik éppen a perben a halálos ítéletet kimondotta.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGALATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

Mára sokminden megváltozott, de a múltat nem lehet megtagadni - ha pedig vállalni akarjuk, szembe kell vele néznünk. Az elmúlt 31 néhány év az elleplezések kora volt. A bűnökről lehetnek, hogy hallgatnak, de ez nem jelenti azt, hogy el is felejtették. Az idei június 16.-a alkalmat ad erre a szembesülésre: számon vethetnek ezzel a múlttal elhallgattatottak és elhallgattatók. Ez az egyetlen nap nem elég arra, hogy egyszeriben elfelejtsük az eddigi hibákat és bűnöket, hogy egyszerre elfelejtsük az összes rosszat, ami ehhez a dátumhoz, ehhez a korszakhoz kötődött. A jelen bajaira nem feledés az orvosság. De ez a nap alkalmat ad arra is, hogy végre kimondjuk - senki sem akarja átvenni ezt a hibákkal terhes örökséget. Az MSZMP mostani politikája ebbe az irányba mutat - de a végleges rá lépésnek erre az utra június 16.-a lehet a kezdőpontja. 1956. újraderékölése ennek az új korszaknak lehet a jelképe. Mi bízunk ebben az új korszakban.

Ezen a napon újra eltemetjük Nagy Imrét. Sokan gyászolják, ki úgy mint hozzátartozót, ki úgy, mint politikust, ki csak úgy ártatlanul kivégzett embert. Olyanok is vannak, akiknek ez a nap egészen mást jelent. Arról azonban nem szabad megfeledkezni, hogy ezen a napon nemcsak személyeket gyászolunk, - ezeknek az embereknek a neve egyértelműen összeforr az 56-os forradalommal. Az akkori eseményeket pedig néhány sajnálatos későbbi megnyilvánulása ellenére is mindenképpen egy új demokratikus Magyarország megteremtésének tiszta szándéka indította el. Ez a szándék vezérelte azokat a politikusokat is, akik akkor a legjobb tudásuk szerint próbálták mederben tartani az eseményeket. Nem rajtuk mullott.... Ez a törekvés pedig méltó arra, hogy emlékezzünk rá. Ha csak egy szál égő gyertyával is....

Reméljük Főtisztúr ur is osztja nézetünket, ezért a megemlékezés jeléül átnyújtunk egy nemzeti színű gyertyát, abból a sok-ezer égő mécsesből, ami június 16.-án fog lobogni Nagy Imre és társai emlékére.

ÁLLAMBIZTONSÁGSZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

a FIDESZ Bölcsész Szervező
csoportja

115/2

89 06 15 02

Herczeg Miklós

08-04--

Minősítés törölve!

BM-40-46-11-18/1-68/99 napján Dr. Hallóházi László

199. 1999.03.31. nap

407, 428, 433, 437, 462,
601, 603, 641, 632, 645

2./ - Junius 16-án a Hősök terén a koporsók melletti diszörtség (összesen 240 fő) reggel 8 órakor kezd meg szolgálatát. Koporsónként 4 fő váltja egymást 15 percenként. A fekete karszalagos diszörtség tagjai volt politikai elítéltek, illetve Nagy Imrének és társainak tisztelői. Parancsnokuk ZÓLYOMY LÁSZLÓ, helyettesei BÁCSI JÓZSEF és SZALAY RÓBERT.

- FÖNAY JENŐ és a IIB tagjai között éles vita alakult ki a temetőben jelen levők létszáma miatt. Megegyezős szünetelt, mely szerint a Politikai Foglyok Szövetségének tagjai és hozzátartozóikegységes karszalaggal (8 cm széles, fekete színű, rajta vékony nemzeti színű szalag és Magyar Politikai Foglyok Szövetsége felirat) zavartalanul részt vehetnek a temetésen.

- A koszorúzók között a Magyar Szabadságharcosok Világszövetségének képviselői is jelen lesznek. A 270 kivégzett személy tiszteletére ugyanannyi szál piros rózsza felhasználásával, Kossuth címert ábrázoló koszorút helyeznek el.

- A IIB a család nevében junius 16-án 20-22 óráig a Budai Vigadóban (Bp. I., Corvin tér 8.) fogadást ad a külföldről érkezett emigránsoknak, a szervezésben, rendezésben, a temetői biztosításban részt vett politikai pártok, szervezetek képviselőinek s néhány ismertebb nyugati tudósítónak. A rendezvény zártkörű, azon csak névre szóló meghívóval lehet részt venni.

- A Politikai Foglyok Szövetségének tagjai között elterjedt az a hír, hogy a Münnich Ferenc Társaság egyes tagjai provokációra készülnek a Hősök terén.

Az információ forrása megbízható, ellenőrzött; tartalma nem ellenőrzött.

Intézkedés: jelentik a BM III/III Csoportfőnökségnek.

HMB

/ BRFK /

ALLAMTITKOSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVELTÁRA

115/3

89 06 15 03

Herczeg Miklós

08.06. - -

456, 426, 428, 433, 438,
601, 627, 644

Minősítés törölve!

Dr. Halász László

BT-10-16-11-18/1-68/99. ján

199... 1999-03-31 nap

3./ Több alternatív szervezet azt tervezi, hogy június 16-án, a délelőtti hivatalos ünnepség után külön megemlékezéseket tart különböző helyszíneken, mivel a temetőbe való kijutás nem lehetséges; így próbálják lázítani a megjelenteket.

A FIDESZ Radikális Frakciója az ünnepség után a Lenin szobor talapzatánál politikai nagygyűlést szervez, amelyről a SZER - tervek szerint - helyszíni közvetítésben számol be. Ezalatt különböző ellenséges tartalmu szöveg felírását tervezik a szobor talapzatára szórófestékkel. Előkészítő megbeszélésükön az is elhangzott, hogy a fővárosban kb. kétezer temetési meghívót osztottak szét, amely nem azonos a hivatalossal. Céljuk ezzel is a temetési szertartás megzavarása.

A FIDESZ a Hősök terén a hatodik koporsót koszorúzza meg, ezzel kívánják felhívni a figyelmet arra, hogy Nagy Imrén kívül más áldozatok is vannak, akik a névtelenség homályában maradnak.

Az információ ellenőrzött.

Intézkedés: jelentik a BM III/III Csoportfőnökségnek.

AOK

/ BRFK /

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

115/4

Herczeg Miklós

89 06 15 04

08-01--

936 945

Dr. Pellebrányi László

Minősítés törölve!

BV-40-16-M-13/1-68/09
199. 1999-03-31. nap

4./ A Tervezésfejlesztési és Technikai Építészeti Intézet vezetése hosszas vita után úgy döntött, hogy június 16-án munkaszüneti napot rendel el, amelyet az ősz folyamán le kell dolgozni. A döntés oka, hogy a környék két vállalata, a Lakóterv és a Földmérés-tani Vállalat is ilyen döntést hozott.

Az intézkedés lehetővé teszi a dolgozók részvételét a szertartáson, illetve hogy azok a dolgozók, akik félelemből otthon akarnak maradni, megtehessék.

Intézkedés: jelentik a BM III/III Csoportfőnökségnek.

ATA

/ BRFK /

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRLETTÁRA

116/1

89 06 16 01

Herczeg Miklós

03 - 10 - -

Minősítés törölve!

BII-48-16-11-75/4-68/99

199. 1999-03-31-ig nap

601, 605, 602, 603, 624,

641, 643, 645

1./— Junius 16-án a PDFOSZ kb. 1200 fő részvételével külön demonstrációra készül. Nemzeti színű 301-es feliratu karszalaggal, a rendezői utasításokat figyelmen kívül hagyva kívánnak bevonulni a 301-es parcellához.

A TIB ehhez nem adta hozzájárulását, a konfliktust azonban kezelni akarják.

— KRASSÓ GYÖRGY szűk körben azt hangoztatta, hogy a "kerekasztal megbeszélések" nem vezetnek sehova, ezért ellenzi, mivel neki sokkal radikálisabb elképzelései vannak a politikai kibontakozásról, amit későbbiekben kíván részletezni. Véleménye szerint az "igazi főpróba" nem 16-án lesz, hanem majd ősszel.

— HAVAS GÁBOR és SOLT OTTILIA egy felhívást fogalmazott (1.sz.melléklet), amelyben a szegedi tartalékos tisztek - állítólagos - behívása ellen tiltakoznak. Felhívásukat el akarják küldeni a miniszterelnöknek és az MI-nak is.

— Junius 14-én a XI. kerületi MDF rendezőgárda részére (50 fő) eligazítást tartottak, melyen felhívták a figyelmet többek között arra, hogy az ittás személyeket és a "hőbörgőket" el kell távolítani és meg kell akadályozni a fényképezést és a filmezést. Amennyiben a térre lázító jellegű transzparenszeket akarnak bevinni, azt azonnal jelenteniük kell az MDF Szondy utca - Dózsa György ut sarkán tartózkodó rendezői ügyeletére.

— Györffy Miklós interjú készítését tervezi KIRÁLY BÉLA-val, amit a televízió október 23-a körüli időpontban vetítene le.

— MÉCS IMRE és GÖNCZ ÁRPÁD szerint a TIB alapvető célját elérte és a jövőben kutatásokkal kellene foglalkoznia. Göncz tudomása szerint "négy történész státust kaptak Sorostól, és gyakorlatilag most létrejött a Nagy Imre Intézet".

— Az FKGP Politikai Bizottsága junius 15-i ülésén olyan határozatot hozott, hogy felszólítja tagságát, hogy a temetéssel kapcsolatban a TIB állásfoglaláshoz tartják magukat. Járuljanak hozzá, hogy ne legyen gond.

Döntöttek arról is, hogy a párt nevében VÖRÖS VINCE elnök, PREPELICZAY ISTVÁN főtitkár és BEJCSI SÁNDOR igazgató köszö-
rűz.

ALLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLAT
TÖRTÉNETI LEVELTÁRA

Intézkedés: külön terv szerint.

/ III/III /

K/3-TA-HMB

" Az elmúlt napokban országos felháborodást váltott ki, hogy az MHSZ gyulai szervezete június 16-án Nagy Imre és társai temetése napján les lövészeti gyakorlatot kíván rendezni a város központjában. A tiltakozás hatására a gyulai MHSZ képviselői végül is bejelentették, hogy a gyakorlatot mégsem tartják meg. Az eset kapcsán a Honvédelmi Minisztérium egyik munkatársa a Kossuth Rádióban kijelentette, hogy csak véletlen egybeesésről lehet szó, s a honvédség ezekben a napokban sehol sem szervez hasonló akciót.

Mindezek után megdöbbenéssel értesültünk arról, hogy Szegeden a helyi katonai parancsnokság a hét elején mintegy ötszáz tartalékos tisztnek küldött ki behívó parancsot. Néhányukat, miután kiderült róluk, hogy független politikai szervezetek tagjai, elengedték. A többieket viszont bent tartották és pontosig nem hagyhatják el a laktanya épületét. Értesüléseink szerint ezekben a napokban előadásokat hallgatnak a karhatalmi feladatokról, június 16-án pedig les lövészeti gyakorlaton vesznek részt.

Meggyőződésünk, hogy az ilyen akciók ellentmondanak a nemzeti megbékélés szellemének, a fegyveres testületek depolitizálásával kapcsolatos célkitűzéseknek és csak arra jők, hogy megzavarják a nemzeti gyász óráit és a nemzeti kerekasztal tárgyalásainak megkezdése előtt újabb bizalmi válságot idézzenek elő. Éppen ezért követeljük a tervezett akció haladéktalan leállítását és a behívott tartalékos tisztek azonnali hazahozását !

ALLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRAZ

Jankó Attila, az SZDSZ szegedi csoportjának tagja, Havas Gébor, az SZDSZ tanácsának tagja és Solt Ottília, az SZDSZ ügyvivője. "

116/2

89 06 16 02

Herczeg Miklós

03 - 11 - -

Dr. Halász László

Működés törölve!

BM-40-16-11-78/1-68/99
1999-03-31 hatályon kívül helyezett
1999-03-31 nap

601, 602, 603, 605, 624,

641, 643, 645

2./ A BM III/III Csoportfőnökség Nagy Imre és társai temetésével összefüggésben további, újabb információkat szerzett ma reggel 8 óráig. Ezekről készített jelentésüket a 2.sz.melléklet tartalmazza.

TA - TE - ASZA

/ III/III /

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

ÁLLAMTISZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

- Az Ellenzéki Kerekasztal néhány szervezete az előzetes bejelentésnek megfelelően 1989. június 15-én 17 órai kezdettel, körülbelül 400-450 fő részvételével a Fő utcai Katonai Ügyészség épületén "Nagy Imre és mártir társai" kivégzését megörökítő emléktáblát helyezett el. Az ünnepi beszédet mondó Mécs Imre, Antal József és Bodor Gábor visszafogott hangnemet használt.
- A FIDESZ Radikális Frakció 21-22 óra között a budapesti szovjet nagykövetség előtt 300-400 fővel demonstrációt rendezett, ahol követelték a hazánkban állomásozó szovjet csapatok csökkentésének meggyorsítását.

Jelszavak voltak:

"lengyel-magyar szolidaritás", "Nagy Imre", "vendégszeretetünk sem hátráltalan", "lejárt a vizum", "semleges Magyarországot", "ruszlik hazá".

A Radikális Párt magyarországi képviselői felszólították a jelenlévőket, hogy "nap mint nap vonuljanak az utcára és követeljék a szovjet csapatok kivonását". Aláírásgyűjtés folyt a Lenin szobor helyreállítása ellen, és elhangzottak azok a követelések is, hogy április 4-e ne legyen állami ünnep, és hogy a Varsói Szerződésből lépünk ki.

- Az MDF rendezői gárdájának eligazítása június 15-én, a BME aulájában megtörtént. A megjelent 185 fő részére az általános tudnivalókat ismertették.
- Június 15-én 19 órai kezdettel kb. 500-600 fő részvételével a POFOSZ szervezésében összejövetelt tartottak a Jurta Színházban. A rendezvényen - melyen Fónay Jenő és Hornyák Tibor elnökölt - jelen volt és felszólalt többek között Kopácsi Sándor, Pákh Tibor és Krassó György. A beszédek visszafogottak, elsősorban emlékezés jellegűek voltak. A jelenlévők figyelmét újlag felhívták, a Hősök terén tartandó gyászszertartáson való megjelenésre és arra, hogy tartózkodni kell mindenfajta szélsőséges megnyilvánulástól. A rendezvényen köröztették a POFOSZ állásfoglalását június 16-val kapcsolatban (mellékelve).
- Június 16-án Kopácsi Sándor 12.00-kor találkozik a Kozma utcai börtön előtt Fónay Jenővel és a POFOSZ tagjaival, innen indulnak el a 301-es parcellához.
- Június 17-én 10.00-12.30 között Vas (Pécsi) Vilmos, a SZER tudósítója kerekasztal beszélgetés létrehozását tervezi a Magyar Rádióban, Göncz Árpád, Jónás Pál, Zimányi Tibor és Kopácsi Sándor részvételével.
- Erdélyi Tibor tájékoztatta Hegedüs B. Andrást arról, hogy telefonon megfenyegették: ha részt vesz a temetésen, lelövik.
- A Hősök terén a FIDESZ részéről Orbán Viktor "meglepetés erejű" beszéd elmondására készül. Ki kíván térni arra, hogy az áldozatok és a gyilkosok közötti elhatárolás még mindig nem történt meg következetesen.

ÁLLAMBIZTONSÁGSZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

A beszéd lehetőségét a TIB és Csúrka István között kirobbant vita teremtette meg.

- Az Orbán beszéd ellensúlyaként a FIDESZ egy másik csoportja Grósz Károlyt keresi fel az MSZMP KB székházában, ahol kegyeleti hangvételező nyilatkozatot olvasnak fel.
- Egy nem azonosított MDF szervező egy ismeretlen újságírónak adott interjújában kifejtette, hogy Nagy I. és társai temetése során mindenféle botrányt el kívánnak kerülni, ugyanakkor félnek attól, hogy a június 16-i, Hősök terei rendezvényen az M.F.T. tagjai lövöldözni fognak. Ennek elkerülése érdekében felkérték a BM vezetését, hogy a magánkézben lévő fegyvereket vonják vissza, akik ettől az adminisztratív nehézségek miatt elzárkóztak. A nyilatkozó kifejtette, hogy sajnálatos, hogy a hatalom még mindig erőszakos fenyegetésekkel kívánja a rendet fenntartani.
- Nagy Imre és társai temetésén az ökumenikus istentiszteletet a katolikus egyház részéről Rozsdy Pál - a Magyar Kurir főszerkesztő helyettese - és dr. Jelenits István - piarista tartományfőnök tartja. A temetéssel kapcsolatban a Katolikus Püspöki Kar körlevelet bocsátott ki (mellékelve).
- Pécsen, a Székesegyház előtt tartott megemlékező demonstráción és az istentiszteleten kb. 1000 fő vett részt. Az elhangzott beszédek visszafogott hangvételűek voltak, a rendezvény után a tömeg rendben feloszlott.
- A békéscsabai taxisok tervezik, hogy június 16-án a megyei Pártbizottság elé vonulnak, ahol 12.30 órakor egyszerre szólaltatják meg az autók kürtjeit.
- A miskolci MDF nagygyűlésen kb. 1400 fő vett részt, rendkívüli esemény nem történt. A rendezvény 18.45-kor befejeződött, ezt követően a tömeg rendben feloszlott.

ÁLLAMBIZTONSÁGSZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVELTÁRA

- Részben ellenőrzött információ szerint a Szegedi Nyomdában június 16-ra a dolgozók egész napra munkaszünetet kértek az igazgatótól, aki ehhez nem járult hozzá. Kompromisszumos megoldásként megegyeztek, hogy 12,30 órakor leállnak és megemlékezést tartanak.
 - A debreceni megemlékezés kb. 500 fő részvételével rendben lezajlott.
 - Tatabányán június 15-én 19.00 és 21.00 óra között lezajlott rendezvényen kb. 300 személy vett részt. A program első részében emlékműsor, majd fáklyás felvonulás volt, végül kopjafát állítottak.
- Tatán 21.22-21.50 óráig a helyi FIDESZ szervezésében tartottak megemlékezést, melyen 400-450 fő vett részt. Az előadók hangsúlyozták, hogy a nemzeti megbékélés nem a temetés napjával jön el, hanem a független és szabad választások megtörténte után.
- Kiemelték, hogy nem az ÁVH-sokat, a forradalom leverőit, az orosz katonákat, hanem a forradalmárokat gyászolják.
- Megfogalmaztak egy levelet az MSZMP KB számára, melyben felszólították a párt vezetését, hogy minél előbb történjen meg a néhai miniszterelnök politikai rehabilitációja.
- Kaposváron Nagy Imre szülőházánál az emléktábla-avatás rendkívüli esemény nélkül zajlott le. 1500-2000 fő vett a rendezvényen, a TIB és a FIDESZ egy-egy tagja mondott szélsőségektől mentes beszédet. Ezt követően a különböző szervezetek koszorúztak, majd a tömeg rendben feloszlott.
 - Nyíregyházán a volt ÁVH épület falára elhelyezett emléktábla-avatáson kb. 25-30 fő vett részt, a rendezvény rendkívüli esemény nélkül zajlott le.

ÁLLAMTÜZOLTÓSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

A megyei Tűzoltóságra érkezett névtelen telefonbejelentés, mely szerint a helyi Munkásárség épületét június 15-én este felrobbantják.

A megyei szervek a szükséges intézkedéseket megtették.

- A szentgotthárdi kegyeleti rendezvény 50 fő részvételével rendben lezajlott, rendkívüli esemény nem történt.

- Fischl György Zalakaros Petőfi út 58.szám alatti lakos, a Viktória Vendéglő tulajdonosa, 1989. június 14-én délelőtt a vendéglő főbejáratánál élő virágból készült koszorút helyezett el. A koszorút június 16-án Budapestre Nagy Imre temetésére kívánja felvinni.

A koszorú alatt selyem anyagra ezüst festékekkel az alábbi szöveget írták.

"Édesapám Fischl András emlékére, akit 1953-ban Rákosi pribékei ártatlanul kivégeztek. Azért kellett meghalnia, mivel a népnek akart jót".

ALLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TUDOMÁNYOS KUTATÁSI ÉS
KÖZVETLEN ÉRTÉKELÉSI KÖZPONT

Állásfoglalás a nemzeti megbékélésről

Napjainkban Nagy Imre és mártír társainak közelgő a Nemzet által kikövetelt végső tiszteletadás napja. Kapkodó, helyenként a különböző csoportosulások és a hatalmi szervek részéről — féltemekkel, burkolt fenyegetésekkel teli megnyilvánulásokat hoz a felszínre.

A sorstársak jogos igénye, hogy a temetés napja országos gyásznappá nyilváníttassék.

Ugyanakkor a változó, de alapjaiban még az elmúlt idők pártirányítású hatalmi apparátusa ugyancsak a Nemzet gyásznapját kívánja felhasználni egy látványos megbékélés kimondására. A munkás, a paraszt és polgár megköve-

teli, hogy sem hatalmi pozícióból, sem ellenzéki szerepben tisztségűk, a nép nevében az ő valódi véleményének megkérdezése nélkül ne alkudozzanak sorsa felett.

A munkások, parasztok, polgárok a jelenleg meglévő törpe „pártok” szerveződései között valódi népképviselőket nem találnak. Ezért hallgat a névtelen, a nyomorúság határán élő néptömeg.

Hallgat, de szíve keserű, kérges munkáskeze ökölbe szorult! Ezért most az 56 munkásmártírjainak és a jelen potenciális áldozati jelöltjeinek érdekében ki kell nyilvánítani:

június 16-a a Nemzet Gyásznapja legyen!

a megbékélésről majd akkor essék szó, ha a Nemzet az általa, a népképviselői által választott parlament részéről Tiszteletes jogalkotás útján:

— Valódi érdekeit, biztonságát, jövőjét, gyermekei létbiztonságát, az egyenlő jog, az állampolgári jogegyen-

lőség feltételeit törvénytől biztosítottak látja.

— Amikor a munkás, Munkás-örsséggel fenyegetve nem lesz

— A közintézmények, hivatalok nem gazdái, hanem szolgálói lesznek a népek.

— Ha majd a kormányra a nép bízalma ruházza a hatalmat, ha a pártok csak közvetítői, megjelentői lesznek a népakaratnak. Akkor elmondhatjuk: elegendő a Nemzet, Hatalmat kapott a munkás, a paraszt, a polgár.

Felétél nélkül a nemzeti erkölcs fel-emelkedésén munkálkodhat a vallás.

Ekkor önmagunktól elmúlnak a sánda egymásra figyelések, megszűnik a szembenállás, uszítás, ma még igen dús láptalaja.

Akkor önmagától megszűnik a mondat jelentősége:

NEMZETI
MEGBÉKÉLÉST!

Politikai foglyok szövetsége

HATÁR MÉRŐ

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

Főtisztelendő Plébános, Lelkész, Templomigazgató Ur!

A Történelmi Igazságtétel Bizottság a napilapokban közölte az 1956-os események áldozatainak temetési rendjét. Ebben szerepelt az egyházak és a vallásfelekezetek részvétele is /ima, sirmegáldás, harangozás, gyászistentiszteletek/ anélkül, hogy az illetékes egyházi vezetőkkel ezt megbeszélték volna. A sajtóközlemény zavart okozott, mert nem egyházi rendelkezést, hanem a TIB egyeztetés nélküli elgondolását tartalmazta.

A Püspöki Kar legutóbbi ülésén a következő irányelveket hozta:

A temetés országos gyásznapi, és a múlt tragédiája az egész magyarságot érinti. A katolikus hívek hitük szerint kapcsolódnak a gyászba. Mindenekelőtt imádsággal kérik Isten irgalmas szeretetét a megholtakért, függetlenül azok egyéni beállítottságától és felfogásától. A nemzeti gyásznapi a katolikus hívek számára a megbékélés és a kiengesztelődés lelkiületét kívánja meg, amely elhatárolja magát az indulat, a megtorlás, a gyűlölködés kísértésétől, és elkerül minden zavarkeltést, nyugtalanságot a közösségben.

A harangozást, illetve a templomi megemlékezéseket a konkrét lehetőségek figyelembevételével a lelkipásztorok belátására bizza. Ha templomi szertartást tartanak, az mindenben feleljen meg az Egyház előírásainak. A liturgia szent cselekmény, amelyben a hívő közösség a megholtakért imádkozik a Krisztustól nyert üdvösség reményében, elkerülve bármilyen zavarkeltő elemet vagy politikai megnyilatkozást.

Budapest, 1989. június 7-én

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATON
TÖRTÉNELMI LEVELEZÉS

A Magyar Katolikus Püspöki Kar

117/2

Dr. Kallós Miklós

89 06 19 02

Herczeg Miklós

Minősítés törölve!

BM-1-a-f/1/98
 199. 1998. 06. 22. hó nap

03-04-

603, 601, 602, 605, 624
 626, 650, 627, 645
 454, 407, 428, 432

2./ A TIB-nek a június 16-ai temetést követően a Corvin tér 8.sz. alatt megtartott fogadásán megköszöntően 300 fő vett részt. A rendezvényen jelen volt MARK PALMER, az USA budapesti nagykövete.

- A TIB nevében HEGEDŰS B. ANDRÁS rövid beszédben méltatta a nap jelentőségét, a tömeg hangulatát, aktivitását. Köszönetet mondott a szervezésben, rendezésben résztvevő valamennyi embernek, a magyar népnek a nagyszerű napért, a méltóságért, valamint a rendőrségnek a problémamentes, zavartalan lebonyolításért.

Az emigránsok több tagja hangot adott azon "meglepetésének", hogy "ma ezt Magyarországon meg lehetett tartani". A kormány és az Országgyűlés képviselőinek részvételét a nép akarata előtti alázatként értékelték.

Az egybegyűlték különböző baráti társaságokba csoportosulva értékelték az eseményeket. Többek véleménye szerint a gyászszertartás a TIB kiváló szervezésének köszönhetően úgy őrizte meg kegyeleti jellegét, hogy egyben politikai jelleget is öltött.

- A résztvevők rövidebben-hosszabban értékelték a nap folyamán beszédet mondó személyek sikerességének mutatóit is. Általános vélemény szerint reálisan csak KIRÁLY BÉLA és KOPÁCSI SÁNDOR fogalmazott. Mértékadó személyiségek úgy értékelték, hogy ÜRBÁN VIKTOR beszéde sértette a temetés kegyeleti jellegét, a közmegegyezésre irányuló hivatalos és ellenzéki törekvéseket. Az egykori harcostársak megítélése szerint RÁCZ SÁNDOR felszólalása jól indult, beszéde során azonban több szarvashibát elkövetett.

- MÉCS IMRÉ-ről úgy vélekedtek, hogy felszólalásában megkísérelt "lavírozni az egybegyűlték érzelmein a politikai és kegyeleti vonatkozások között", mivel a későbbi választásokra gondolva már előre tömegeket akart megnyerni magának. Beszéde - különösen teátrális, gyerekesnek ítélt eskütételi ceremóniája - sokakban visszatetszést szült.

A megállapítások szerint politikusi képességekről és "image"-ről csak VÁSÁRHELYI MIKLÓS tett tanubizonyságot visszafogott, kulturált, kiemelkedő európai személyiséghez méltó beszédével.

MÉRAY TIBOR temetői beszédét, "kemény kijelentéseit" vegyes érzelmeikkel fogadták. A többség nem tudja elfelejtetni, hogy "Rákosi csahosa" volt, a "sztálinista csavargó ezzel a beszédével akarta igazolni, hogy hova tartozik, de ezt a jellemtelenséget nehéz elfogadni" - tették hozzá.

- A Magyar Politikai Foglyok Szövetségének egyes tagjai úgy vélekedtek, hogy "a kommunisták meglovagolták 56-ot, már a Népszabadság is közli, esetenként elítélően véleményezi az egyes, hatalmon lévő személyek tevékenységét".
- A jövőt illetően megállapították, hogy nagy veszélyt jelentene, ha az MSZMP a következő választásokon vereséget szenvedne, mert ez a visszarendeződést kívánó erők közvetett győzelmét jelentené. Éppen ezért a tárgyalások útján való előrehaladást látják elfogadhatónak, amihez megfelelő keretnek tartják az Ellenzéki Kerekasztalt.

Az információ forrása megbízható, ellenőrzött;
tartalma részben ellenőrzött.

Intézkedés: részletes jelentést készítenek.

/ III/III /
/ BRFK /

Minősítés törölve! HMB-HMB

BM-1-a-f(11)98 sz. irat alapján
1998-06-22-én kó nap.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNELVI LEVELTÁR

117/4

89 06 19 04

Helyezve MK-164

Dr. Halász László

03-04-03

407, 426, 428, 433, 438,
[470] 601, 626, 643

Minősítés törölve!

BH-40-16-11-78/1-68/99
199. 1999. 03. 31. nap

4./ A Nagy Imre temetésre beutazott KRASSÓ GYÖRGY jelentős erőfeszítéseket tett - például külön tüntetést akart rendezni a Hősök terein június 16-án 1/2 2-kor - annak érdekében, hogy integrálja azokat a csoportokat, személyeket, amelyek kiszorultak az SZDSZ-ből, illetve hajlandóak egy, általa zsidóellenesnek nevezett egységfrontba tömörülni, amelynek ő egyfajta ideológusa, menedzsere lenne.

ZSILLE ZOLTÁN-nal folytatott beszélgetés során a magyarországi helyzetet értékelve Krassó megállapította, hogy a "Nagy Imre-ügy" kapcsán a IIB és az MSZMP "megegyezett a nép feje felett", félrevezették a tömeget, s ebben az elit értelmiségi csoportok játszották a főszerepet. A manipulációban szerinte jelentős szerepet kapott MARK PALMER is, aki a "gyors siker érdekében pénzt akar biztosítani" a kormány számára. "Az értelmesebb emberek el-

ítelik, megvetik a kommunistákkal lepaktálókat, és látják, nincs valós változás, ami történik, az nem más, mint egy országos méretű megtévesztési akció kibontakozása" - mondta Krassó.

Az információ forrása megbízható;
tartalma részben ellenőrzött.

- Intézkedés: - az információt tovább pontosítják, kiegészítik;
- folytatják a felderítést.

/ III/III /

ÁLLAMTITKOSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI ÉRTÉLTÁRA

HMTB